

IZVJEŠTAJ O RADU
CENTRA ZA EDUKACIJU I
SAVJETOVANJE SUNCE
ZA 2022. GODINU

Zagreb, kolovoz 2023. godine

NAPOMENA:

Ovaj izvještaj rada pripremio je tim Centra za edukaciju i savjetovanje Sunce, a namijenjen je članovima udruge, stručnim suradnim službama Centra Sunce, donatorima i ostalim zainteresiranim za naš rad.

Svi podaci u izvještaju su povjerljivi te se s njima tako treba postupati.

Popis korisnika nalazi se zaštićen u arhivi udruge, a na uvid ga može dobiti ovlaštena osoba donatora, partnera ili financijera.

SADRŽAJ

1.	O CENTRU ZA EDUKACIJU I SAVJETOVANJE SUNCE	4
1.1.	RAZVOJ I DJELOVANJE CENTRA SUNCE.....	4
1.2.	PARTNERSTVA, SURADNJA I FINANCIJERI.....	4
1.3.	CILJEVI.....	5
1.4.	KORISNICI U 2022. GODINI.....	6
1.5.	INSTITUCIONALNI RAZVOJ	7
2.	OSNOVNE INFORMACIJE O RADU CENTRA SUNCE U 2022. GODINI	8
2.1.	RAD UPRAVNICH I STRUČNIH TIJELA	8
2.2.	ČLANSTVO	8
2.3.	OSOBLJE CENTRA SUNCE.....	10
2.4.	PROSTOR DJELOVANJA	11
3.	PROVEDENI PROGRAMI CENTRA SUNCE I OSVRT NA EFEKTE AKTIVNOSTI	12
3.1.	POTICAJNA OBITELJ	13
3.2.	UDOMITELJSTVO - SIGURNOST OBITELJSKOG DOMA ZA SVAKO DIJETE	20
3.3.	MOJE PRAVO NA IGRU I SPORT - PRILAGOĐENA SPORTSKA ŠKOLA ZA DJECU I MLADE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU	24
3.4.	SAVJETOVALIŠTE U ZAJEDNICI - SAVJETOVALIŠTE TREŠNJEVKA	27
3.5.	SENIORSKE AKTIVNOSTI	28
3.6.	„JA MOGU, JA HOĆU“ - EDUKACIJA I OSPOSOBLJAVANJE	31
3.7.	JAČANJE KAPACITETA OCD-a za odgovaranje potrebe lokalne zajednice – ESF	34
3.8.	ZDRAVE NAVIKE ZA ZDRAVE KLINCE	36
4.	BROJ KORISNIKA PO PROGRAMIMA/PROJEKTIMA/AKTIVNOSTIMA UKUPNO	
		38
5.	VREDNOVANJE USPJEŠNOSTI PROVEDENIH AKTIVNOSTI	38
6.	SURADNJA S DRUGIM INSTITUCIJAMA, UDRUGAMA I ORGANIZACIJAMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI	38
7.	MEDIJSKA PROMOCIJA I SURADNJA S MEDIJIMA	39
8.	ZAKLJUČAK	47

1. O CENTRU ZA EDUKACIJU I SAVJETOVANJE SUNCE

1.1. RAZVOJ I DJELOVANJE CENTRA SUNCE

Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce osnovan je od strane stručnjaka koji su do tada provodili psihosocijalne, edukativne i druge programe radom u više udruga, međunarodnih organizacija, tvrtki i državnih ustanova. Prethodnim bogatim iskustvima članova te profesionalnim pristupom Centra Sunce i istaknutim rezultatima prepoznatim od nadležnih državnih tijela i šire javnosti, Centar Sunce je brzo zauzeo visoku tržišnu i javnu poziciju. Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce registriran je kao udruga 2004. godine u Gradskom uredu za opću upravu - Grad Zagreb.

1.2. PARTNERSTVA, SURADNJA I FINANCIJERI

Partnerstva i suradnja u lokalnoj zajednici i šire

Pod partnerstvom podrazumijevamo mrežu odnosa i solidarnosti na tri razine: lokalnoj, regionalnoj/nacionalnoj i međunarodnoj, s ciljem organizacijskog, finansijskog i programskog osnaživanja dotičnih organizacija civilnog sektora koje imaju slična i/ili ista programska područja djelovanja. Suradnja se ostvaruje međusektorskim i multisektorskim pristupom u svrhu unapređenja zajednice i poboljšanja kvalitete življenja djece, mladih, obitelji i svih ostalih građana.

Domaći partneri i suradnici na razini udruge i pojedinih projekata

- Vijeće gradske četvrti Trešnjevka Jug
- Vijeće gradske četvrti Trešnjevka sjever
- Centar sa socijalnu skrb Karlovac
- Centar za socijalnu skrb Ivanić - Grad
- Centar za socijalnu skrb Vrbovec
- Centar za socijalnu skrb Kutina
- Dom zdravlja Trešnjevka
- Osnovna škola Tomaša Goričanca Mala Subotica
- Osnovna škola Cestica
- Osnovna škola Mate Lovraka Kutina
- Osnovna škola Zvonimira Franka Kutina
- Kineziološki fakultet
- Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu
- Zagrebački športski savez osoba s invaliditetom
- Dom umirovljenika Trnje u Zagrebu
- Dom za starije osobe i Gerontološki centar Trešnjevka
- Dom za starije osobe Sv. Josip Zagreb
- Knjižnice grada Zagreba
- Udruga za Down Zagreb
- OZANA-Dnevni centar za rehabilitaciju i radne aktivnosti
- Caritasova Kuća ljubavi Zagreb
- Mjesni odbor Knežija
- Mjesni odbor Prečko
- Mjesni odbor „Dr. Ante Starčević“
- Mjesni odbor Ljubljаницa
- Dom za starije osobe Park, Zagreb
- Sportsko rekreativno društvo Maars, Zagreb
- Nastavak suradnje s osnovnim školama u četvrti (OŠ Horvati, OŠ Ljubljаницa i OŠ Voltino, OŠ Alojzija Stepinca na Vrbanima i dr.)
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb
- Dječji vrtić Martijanec – Varaždinska županija
- Dječji vrtić JUREK, Gornja Stubica – Krapinsko-zagorska županija

- Dječji vrtić RODA (iz Ivanić Grada) – partnerska organizacija i Dječji vrtić IVANIĆ GRAD – suradnička organizacija – Zagrebačka županija
- Dječji vrtić „HLOJKICA“ – Primorsko-goranska županija
- Dječji vrtić Zeko, Varaždin – Varaždinska županija
- Dječji vrtić Ludina, iz Velike Ludine – Sisačko-moslavačka županija
- Dječji vrtić Bedekovčina – Krapinsko-zagorska županija
- Dječji vrtić Jaglac, Kumrovec - Krapinsko-zagorska županija
- Dječji vrtić Vrbovec – Zagrebačka županija

Domaći financijeri

- Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda
- Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
- Ministarstvo zdravstva
- Ministarstvo kulture i medija
- Središnji državni ured za demografiju i mlade
- Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
- Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
- Grad Zagreb - Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom
- Privatne tvrtke i građani koji su donirali sredstva za programe Centra Sunce

1.3.CILJEVI

Cilj udruge je stvaranje društva koje omogućava/pruža pojedincima svih životnih dobi jednaku priliku za realiziranje vlastitih potencijala kroz organiziranje i provođenje izvaninstitucionalnog obrazovnog, odgojnog, psihosocijalnog, savjetodavnog, rekreativnog, zdravstvenog, kreativnog, znanstveno-istraživačkog, izdavačkog, ekološkog i samoodrživog te humanitarnog rada sa svrhom poticanja ljudskih vrijednosti i razvoja pojedinaca, obitelji (djeca, mlađi, roditelji i stariji) grupa i zajednica.

Centar Sunce ima za cilj postojećim i planiranim projektima razvijati i unapređivati odnose između članova obitelji, doprinijeti smanjenju porasta poremećaja u ponašanju kod djece i mlađih, pravovremenim intervencijama sprječiti razvoj psihičkih smetnji u djece i mlađih, tretmanskim intervencijama omogućiti pojedincima zdrav način življenja, edukacijom i informiranjem pomoći roditeljima u odgoju uspešne i zadovoljne djece te drugi specifični ciljevi koji su potrebni za razvoj sigurne, poticajne, kreativne i manje opasne okoline.

U 2022. godini Centar Sunce nastavlja njegovati tri osnovna smjera rada, prema Strategiji Centra Sunce za razdoblje od 2018.-2022. godine:

I. PSIHOSEOCIJALNA PODRŠKA

- a) Razvoj zdravih stilova života i zdravih navika kod djece i mlađih osoba kroz preventivne i kurativne aktivnosti usmjerenе na različite oblike neprihvatljivog ponašanja nad i među djecom i mladima, prevencija ovisnosti te unapređenje njihovog psihičkog i fizičkog zdravlja
- b) Sadržaji namijenjeni roditeljima i budućim roditeljima
- c) Sadržaji namijenjeni poboljšanju znanja i vještina nastavnika, učitelja i stručnih suradnika koji rade u školama i drugim psihosocijalnim ustanovama i budućim stručnjacima (studenti društveno-humanističkih fakulteta) za pružanje psihosocijalne podrške krajnjim korisnicima
- d) Sadržaji namijenjeni poboljšanju i očuvanju psihofizičkog zdravlja osoba starijih od 55 godina
- e) Alternativni oblici skrbi i podrške

II. AKTIVNOSTI ZA OČUVANJE I UNAPREĐENJE ZDRAVLJA - SPORTSKO-REKREATIVNE AKTIVNOSTI

- a) Sadržaji za unapređenje psihofizičkog zdravlja djece i mlađih te djece i mlađih s teškoćama u razvoju
- b) Sadržaji za unapređenje psihofizičkog zdravlja roditelja, budućih roditelja i odraslih pojedinaca
- c) Sadržaji za razvoj zdravih stilova života i unapređenje psihofizičkog zdravlja zaposlenika i svih radno sposobnih osoba te organizacija

d) **Sadržaji za očuvanje psihofizičkog zdravlja starijih osoba**

III. OBRAZOVANJE DJECE, MLADIH I ODRASLIH - CJEOŽIVOTNO UČENJE

- a) **Sadržaji za razvoj poduzetništva**
- b) **Sadržaji namijeni razvoju demokratizacije i civilnog društva te razvoju volonterizma**
- c) **Obrazovni sadržaji za djelatnike javnih ustanova**, koje se bave djecom i mladim osobama i buduće stručnjake
- d) **Sadržaji za osobni i profesionalni razvoj** (cjeloživotno učenje)
- e) **Promicanje društveno odgovornog poslovanja**
- f) Potreba za kreativnim izražavanjem i kulturnim programima
 - Ekspresivni i kreativni razvoj
 - Kulturno obogaćivanje
- g) Očuvanje prirode, ekologija i održivi razvoj
 - Edukacije i osvještavanje za djecu i mlade u obrazovnim institucijama
 - Edukacije i osvještavanje za djecu i mlade u lokalnoj zajednici
 - Edukacije i osvještavanje za odrasle

1.4.KORISNICI U 2022. GODINI

Udruga je u 2022. godini provodila aktivnosti/programe/projekte za slijedeće ciljane skupine:

- djeca - opća populacija
- djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi
- djeca do 14 godina
- djeca od 14-18 godina
- djeca iz obitelji korisnika sustava socijalne skrbi
- djeca s poremećajima u ponašanju
- djeca s teškoćama u razvoju
- djeca u riziku od socijalne isključenosti
- građani - opća populacija
- jedno roditeljske obitelji
- manjine - općenito
- predstavnici medija
- mladi - opća populacija
- mladi s poremećajima u ponašanju
- mladi s teškoćama u razvoju
- nezaposleni
- obitelji
- odgojno-obrazovne ustanove
- odgojno-obrazovni djelatnici
- osobe s invaliditetom
- osobe s intelektualnim teškoćama
- osobe starije životne dobi
- osobe u riziku od siromaštva i siromašne osobe
- poslovne organizacije
- roditelji
- roditelji djece s teškoćama u razvoju
- studenti
- trudnice
- učenici
- umirovljenici
- ustanove socijalne skrbi
- volonteri.

1.5. INSTITUCIONALNI RAZVOJ

Svjesni potreba i važnosti kontinuiranog obnavljanja znanja i unapređivanja vještina, u Centru Sunce se radi na stalnom poboljšanju profesionalnih i stručnih kapaciteta.

U svrhu postizanja tog cilja ostvaruje se razmjena informacija između svih aktivnih članova Centra Sunce, šalju se obavijesti o stručnim edukacijama, seminarima i konferencijama, provodi se intervizija za sve koji direktno rade s klijentima, barem jednom godišnje provodi se evaluacija rada svakog zaposlenika te se omogućuju odlasci na edukacije i seminare koliko je to moguće.

Zaposlenici i članovi Centra Sunce su ove godine aktivno sudjelovali na nekoliko vanjskih edukacija i stručnih skupova:

1. Božica Križanić, voditeljica ureda i projekata
 - 4.10.2022. godine - "Normativni okvir financijskog poslovanja neprofitnih organizacija, planiranje, samoprocjena, porezne obveze i porezna obilježja primitaka koje isplaćuju", u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva
 - 2.06.2022. - Konferencija „Uloga i doprinos udruga u rješavanju kriznih situacija i izgradnji novih modela pomoći i podrške“ s kolegicom Željkom Gomuzak Anić, voditeljica strateškog razvoja i projekata.
 - 1.06.2022. - Seminar: pripreme za uvođenje eura i porezne aktualnosti, s kolegicom Mirjanom Čačković, voditeljicom finansija
2. Vesna Totić, koordinatorica projekata, sudjelovala je u edukaciji:
 - sudjelovala je na treningu Points of You®Hello Flow, 7.5.2022. u organizaciji ART Points j.d.o.o.
 - sudjelovala je na treningu Points of You® Creative Practice L.2 , od 11.6.22.-12.6.22., te stekla Points of You® certifikat kojim joj je dodjeljen naziv L.2 Creative Practice , 2. razina Akademije Points of You® u organizaciji ART Point j.d.o.o.

Edukaciju je sufinanciralo Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u sklopu programa „Sigurnost obiteljskog doma za svako dijete- aktivnosti i servisi za promicanje udomiteljstva i pružanje podrške udomiteljskim obiteljima“.
3. Maria Tomić Preiner, psiholog i voditeljica projekata
 - sudjelovala je u edukaciji za Gestalt terapeuta u organizaciji Gestalt centar Homa d.o.o., tokom 2022. godine. Edukaciju je sufinanciralo Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u sklopu programa „Sigurnost obiteljskog doma za svako dijete- aktivnosti i servisi za promicanje udomiteljstva i pružanje podrške udomiteljskim obiteljima“.

INTERNE EDUKACIJE

Nastavljena je provedba **interne edukacije** u svrhu jačanja organizacijskih i/ili stručnih kapaciteta - za tim (volontere i zaposlenike Centra Sunce, kao i za korisnike na pojedinim projektima) održane su sljedeće edukacije:

- Edukacija za volontere (kako prenijeti znanje učenicima, kako bolje učiti, koje su strategije važne za lakše usvajanje gradiva)
- Edukacija za asistente u treningu na programu „Moje pravo na igru i sport“ (rad s djecom s teškoćama u razvoju) i edukacija za studente Kineziološkog fakulteta
- Redovito održavanje timskog sastanka uživo ili *online*.

2. OSNOVNE INFORMACIJE O RADU CENTRA SUNCE U 2022. GODINI

2.1. RAD UPRAVNIH I STRUČNIH TIJELA

U 2022. godini održane su dvije redovne sjednice Skupštine Centra Sunce.

Na redovnoj-izbornoj Skupštini 5.09.2022. godine predstavljene su sljedeće aktivnosti:

- Prihvatanje dnevnog reda Skupštine
- Izbor zapisničara i ovjerovitelja zapisnika
- Predstavljanje izvještaja o radu za 2021. i predstavljanje rada u 2022. Godini
- Godišnja analiza ostvarenja operativnog i finansijskog plana za 2021. i 2022. godinu i strategije za period od 2018-2022. godine te ostvarivanje unaprjeđenja ključnih organizacijskih komponenti
- Planovi za 2022. i 2023. godinu
- Obavještavanje o rezultatima upitnika o funkciranju sustava finansijskog upravljanja i kontrola za 2021. godinu
- Rebalans proračuna za 2022. godinu
- Dorada cjenika za 2022/23. godinu zbog inflacije i dvojnog iskazivanja cijena te prihvatanje novog cjenika
- Korištenje novog prostora na Kajzerici od 1.08.2022. – objava i plan
- Plan za nastavak rada na Strategiji Centra Sunce za period od 2023. do 2027. Godine
- Razno.

Na redovnoj i izbornoj Skupštini 22.12.2022. godine, predstavljene su sljedeće aktivnosti:

- Prihvatanje dnevnog reda Skupštine
- Izbor zapisničara i ovjerovitelja zapisnika
- Ažuriranje popisa članova u 2022. godini i utvrđivanje kvoruma
- Predstavljanje izvještaja o radu u 2022. godini i plan za 2023 godinu
- Rebalans proračuna za 2022. godinu
- Predstavljanje i prihvatanje Operativnog plana za 2023. godinu
- Predstavljanje i prihvatanje Finansijskog plana za 2023. godinu
- Izrada Strategije Centra Sunce za period od 2023. do 2027. godine i plan za nastavak
- Razno.

Na sjednicama Upravnog odbora, provođena je kontrola provedbe pojedinih projekata i projektnih aktivnosti, rađena je godišnja analiza ostvarenja Operativnog i Finansijskog plana za 2022. godinu i Strategije za period od 2018.-2022. godine te ostvarivanje unaprjeđenja ključnih organizacijskih komponenti, rađeni su planovi za 2022. i 2023. godinu te su donesene odluke vezano za zapošljavanje novih osoba i ostvarivanje stabilnosti udruge, izrađen je Operativni plan i program te Finansijski plan za 2023. godinu, , također je započet rad na Strategiji Centra Sunce za period od 2023. do 2027. godine.

2.2. ČLANSTVO

Broj članova u 2022. godini u Centru Sunce je 22:

- 16 aktivnih članova
- 6 pasivnih članova

Sukladno članku 17. Statuta, tijela upravljanja Udrugom su:

1. Skupština
2. Upravni odbor
3. Nadzorni odbor

Članstvo u Centru Sunce

Članstvo može biti aktivno, pasivno i počasno.

Aktivni članovi su osobe koje u potpunosti prihvaćaju ciljeve Udruge i to pismeno potvrde, odnosno osobe koje sudjeluju u radu Udruge aktivno; čine ih zaposlenici i suradnici koji su ispunili Pristupnicu i platili godišnju članarinu za tekuću godinu. Imaju pravo birati i biti birani u tijela Udruge. Aktivnim članom postaje se na temelju odluke Upravnog odbora koju potvrđuje Skupština. Upravni odbor ima pravo odbiti zahtjev za aktivnim članstvom. Aktivni članovi imaju pravo sudjelovati na Skupštinama Udruge, donositi odluke i biti birani na rukovodeće funkcije Udruge.

Pasivni članovi su osobe koje koriste sadržaje/aktivnosti Udruge za svoje potrebe; osobe koje aktivno sudjeluju u pisanju i realizaciji nekog projekta Udruge i ostali građani, a izrazili su želju da postanu članovi. Nemaju pravo donošenja odluka vezanih za rad Udruge i ne mogu biti birani u tijela upravljanja. Pasivni članovi imaju pravo sudjelovati na Skupštinama u svojstvu promatrača. Pasivni članovi trebaju ispuniti Pristupnicu i platili godišnju članarinu za tekuću godinu.

Aktivni član može postati svaki pasivni član na vlastiti pismeni zahtjev ili uz njegovu suglasnost po pismenom prijedlogu člana Upravnog odbora, Predsjednika Upravnog odbora ili pojedinog člana Skupštine, ukoliko je osoba aktivno sudjelovala u radu Udruge najmanje 12 mjeseci. Odluku o prijemu pasivnog člana u aktivno članstvo donosi Upravni odbor, a potvrđuje Skupština.

Aktivni član može postati pasivni član na vlastiti pismeni zahtjev ili po pismenom prijedlogu člana Upravnog odbora, Predsjednika Upravnog odbora ili pojedinog člana Skupštine ukoliko u razdoblju od 12 mjeseci ne sudjeluje aktivno u radu Udruge. Odluku donosi Upravni odbor, a potvrđuje Skupština.

Počasni član je osoba koja je osobnim radom i zalaganjem osobito pridonijela rezultatima i ostvarivanju ciljeva Udruge. Počasni član može postati i državljanin strane države. Počasnog člana bira Skupština na prijedlog Upravnog odbora. Može sudjelovati u radu Skupštine, ali ne može birati i biti biran u tijela udruge, ne može odlučivati i nije dužan plaćati članarinu. U Nadzorni odbor može biti biran.

Prijedlog za počasno članstvo može dati svaki aktivni član Udruge ili Skupština na prijedlog Upravnog odbora.

Odluku o počasnom članstvu donosi Skupština.

Članovi Udruge plaćaju članarinu u iznosima koje utvrdi Upravni odbor.

Upravni odbor određuje vremenski period ili intervale plaćanja članarine koji mogu biti mjesečni, tromjesečni, godišnji ili drugo.

Članice/članovi Upravnog odbora do 21.09.2020. godine su bili:

- I. Tanja Prekodravac
- II. Dragana Stanić
- III. Daniel Brkan
- IV. Matija Marković
- V. Maja Novak (od 29.10.2020.)

Predsjednica Upravnog odbora je Tanja Prekodravac.

Zamjenica Predsjednice je Maja Novak

Članovi Nadzornog odbora su:

- I. Latica Mladina
- II. Mauro Lukić
- III. Davor Čović

Mandat članova Upravnih tijela traje 4 godine, od 21.09.2020. do 21.09.2024. godine.

Od 21.09.2020. godine članovi Upravnog odbora su:

- 1. Tanja Prekodravac
- 2. Dragana Stanić
- 3. Daniel Brkan
- 4. Matija Marković
- 5. Maja Novak

Članovi Nadzornog odbora su:

1. Davor Čović
2. Latica Mladina
3. Mauro Lukić

Mandat članova Upravnih tijela traje 4 godine, od 21.09.2020. do 21.09.2024. godine.

2.3. OSOBLJE CENTRA SUNCE

U 2022. godini Centar Sunce ima kontinuirano stalno zaposlene osobe, s manjim promjenama u osoblju, a prosječno je na razini godine bilo zaposleno 5-6 osoba. Osim stalno zaposlenih angažirani su vanjski suradnici, vježbenici i volonteri, i aktivnosti se provode u kontinuitetu:

Aktivnosti na razini udruge tijekom 2022.g. provodi tim od 9 zaposlenika:

1. Voditeljica ureda i projekata: Božica Križanić (ugovor o radu, na neodređeno – puno radno vrijeme). Prof. kineziologije i kondicijska trenerica
2. Koordinatorica projekata i administratorica: Vesna Totić (ugovor o radu, na određeno – puno radno vrijeme), dipl. soc. radnica
3. Koordinator projekta i kinezilog: Hrvoje Belušić (ugovor o radu na puno radno vrijeme, na neodređeno). Prof. kineziologije i kineziterapeut.
4. Voditeljica projekata i autorica projekata/psihologica: Maria Tomić Preiner (ugovor o dopunskom radu do 8 sati tjedno, osoba s invaliditetom). Dipl. psihologica i dipl. socijalna radnica.
5. Asistentica voditelju projekta i administratorica, Iva Majcek (ugovor o radu na pola radnog vremena, na određeno)
6. Željka Gomuzak Anić, voditeljica projekata i strateškog razvoja (zaposlena je na pola radnog vremena - Ugovor o radu na puno radno vrijeme s rješenjem Prava na rad s polovicom punog radnog vremena, temeljem prava zaposlenog roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju (HZZO), na neodređeno)
7. Lav Stipić, specijalist u marketingu (ugovor o radu od 1.08.2022. godine, na određeno – puno radno vrijeme), magistar struke poslovne ekonomije.
8. Tomislav Dominić, Voditelja obrade podataka i sudjelovanje u izradi metodologije za Mapiranja (ugovor o dopunskom radu, na određeno, do max 180 sati godišnje), mag. Sociologije (od 1.10.2022. godine)
9. Lucija Ujdenica, Voditelj Participativne aktivnosti čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija djece s teškoćama u razvoju (ugovor o radu na pola radnog vremena, od 6.12.2022. godine, na određeno), mag. soc. pedagogije

U 2022. godini i dalje smo usmjereni na jačanje Udruge u organizacijskom, programskom i u kadrovskom smislu, osnaživanju i održavanju tima volontera i suradnika, brojčano i stručno, s ciljem razvijanja i provođenja aktivnosti i programa koji promiču i unapređuju razvoj i zdravlje građana.

Tim je oformljen i stabilan, ciljano od zaposlenika i suradnika različitih struka, kao i velikog broja volontera koji nose aktivnosti i osiguravaju kvalitetu rada, a kroz edukacije i supervizije omogućeno je njihovo profesionalno usavršavanje i rast. Edukaciji i redovitoj interviziji volontera posvećujemo veliku pažnju kako bismo time osigurali kvalitetne i stručne usluge klijentima/korisnicim.

Volonterski angažman

Osim zaposlenika, u odvijanju aktivnosti tijekom 2022. godine sudjelovao je velik broj volontera i vanjskih suradnika – 107 volontera s ukupno 1302 sata volonterskog rada na različitim aktivnostima. I ove godine smo imali volontere koji su više volontirali dugoročno (što je sve više potreba na našim aktivnostima), dok smo prošlih godina bilježili veći broj volontera koji su volontirali kratkoročno.

Broj volontera i broj odrađenih volonterskih sati u udruzi tijekom 2022. godine je prijavljen mjerodavnom Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, kako bi se što kvalitetnije pratilo broj odrađenih volonterskih sati na razini čitave Hrvatske.

Među studentima društveno humanističkih fakulteta, Centar Sunce je prepoznat kao organizacija koja pruža kvalitetna znanja i iskustva kroz sudjelovanje u aktivnostima, edukaciju i superviziju, stoga imamo jako dobar odaziv volontera-studenata.

2.4. PROSTOR DJELOVANJA

Udruga djeluje u Zagrebu na 2 lokacije: na području Trešnjevke, na Knežiji Albaharijeva ; u Golikovoj ulici 44 i u Ulici Stjepana Bencekovića 19 (Kajzerica).

U Albaharijevoj 2, Knežija, povremeno koristimo sljedeće prostore: URED/SOBA 2, Galerija/Prostorija, Velika dvorana, Soba 4.

Prostora u Golikovoj 44, Voltino: Stan u suterenu (oko 40m²) na korištenje od ponedjeljka do petka od 8-21 sat.

Prostor u Golikovoj treba popravak sanitarnog čvora i vlaga u zidovima, postavljanje radijatora i uspostavu grijanja na toplanu, no prema finansijskim mogućnostima Mjesnog odbora u 2022. godini nije bila moguća intervencija.

Prostor u Ul. Stjepana Bencekovića 19 (Kajzerica)

Stan na 3. katu (najam) na korištenje od ponedjeljak do petka.

3. PROVEDENI PROGRAMI CENTRA SUNCE I OSVRT NA EFEKTE AKTIVNOSTI

Tijekom 2022. godine provođeni su sljedeći programi/projekti:

PROJEKTI KOJI SE PROVODE U 2022. I 2023. GODINI							
NAZIV PROGRAMA		NAZIV PROJEKTA ILI PODPROJEKTA	DONATOR	PERIOD PROVEDBE	PROVEDBA	ODOBREN IZNOS	AKTIVAN/ZAVRŠEN
1	POTICAJNE OBITELJI	1) „Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost“ - Varaždinska županija	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	1.09.2021. - 31.08.2023.	2021. do 2023.	135.000,00 x 3 godine	AKTIVAN
		2) „Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost“ - Sisačko moslavачka županija	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	1.09.2021. - 31.08.2023.	2021. do 2023.	135.000,00 x 3 godine	AKTIVAN
2	UDOMITELJSTVO	3) Sigurnost obiteljskog doma za svako dijete – Aktivnosti i servisi za promicanje udomiteljstva i pružanje podrške udomiteljskim obiteljima - 3. godišnji	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	1.06.2020. - 31.05.2023.	2020. do 2023.	200.000,00 x 3 godine	AKTIVAN
3	MOJE PRAVO NA IGRU I SPORT	4) Moje pravo na igru i sport	GOSPODARSKA DJELATNOST	1.09. - 31.03.2022.	2022.	24.307,63	AKTIVAN
		5) Moje pravo na igru i sport	Ministarstvo zdravstva	3.10.2022. - 2.11.2025.	2022 - 2025.	110000 x 3 godine	AKTIVAN
		6) Moje pravo na igru i sport	Grad Zagreb	1.09.- 31.12.2022.	2022.	40.500,00	AKTIVAN
		7) „Moje pravo na pokret, govor i čitanje“	ESF -Ministarstvo kulture i Nacionalna zaklada	6.07.2022. - 6.07.2023.	2022./23.	499.771,72	AKTIVAN
4	SAVJETOVALIŠTE TREŠNJEVKA	8) Savjetovalište u zajednici - savjetovalište Trešnjevka, pomoć u učenju i savjetovanje	Volonterski	1.01. - 31.12.2022.	2022.	0,00	AKTIVAN
5	SENIORSKE AKTIVNOSTI	9) Seniorski aktivizam u zajednici uz inovativne usluge - 3 GODIŠNJI	Ministarstvo rada,mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	1.06.2020. - 31.05.2023.	2020. -2023.	150.000,00 x 3 godine	AKTIVAN
		10) Seniorski aktivizam u zajednici uz inovativne usluge" - 3 GODIŠNJI, sufinanciranje	Grad Zagreb	1.09.2020.- 31.12.2022.	2020. - 2022.	90.000,00 x 3 godine	AKTIVAN
6	INSTITUCIONALNA PODRŠKA ILI JAČANJE KAPACITETA UDRUGA	11) Jačanje kapaciteta Centra Sunce za lokalnu zajednicu- Sunce među nama	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i Ured za udruge	19.04.2022. - 19.10.2023.	2022. i 2023.	487.571,79	AKTIVAN
7	JA MOGU, JA HOĆU - VOLONTIRANJE I USVAJANJE RADNOG ISKUSTVA	12) Ja mogu, ja hoću - edukacija i osposobljavanje	Središnji državni ured za demografiju i mlade	1.01. - 31.12.2022.	2022.	75.000,00	AKTIVAN
8	ZDRAVE NAVIKE ZA ZDRAVE KLINCE	13) Zdrave navike za zdrave klinice - trogodišnji	Ministarstvo zdravstva	4.11.2022. - 3.11.2025.	2022-2025.	200.000,00 x 3 godine	AKTIVAN

Kompletan izvještaj po pojedinim projektima nalazi se u arhivi finalnih izvještaja financijerima.

AKTIVNOSTI UDRUGE PO PROJEKTIMA

U 2022. godini Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce provodio je sedam programa, unutar kojih je osigurano financiranje 13 podprojekata koji su se provodili tokom 2022. godine. Naše programe i projekte su financirali različiti donatori, koji su bili usmjereni na zaštitu mentalnog, psihičkog i fizičkog zdravlja djece i mladih, kao i djece i mladih s teškoćama u razvoju i odraslih osoba, prevenciju nasilja i neprihvatljivog ponašanja, prevenciju ovisničkog ponašanja, edukacije iz područja poduzetništva i održivog razvoja te socijalne usluge za starije osobe. Osim navedenog, pojedinim projektima/programima poticali smo, kako razvoj volonterizma u lokalnoj zajednici, demokratizaciju društva, poduzetništvo i održivi razvoj, tako i pokretanje različitih inicijativa. Također dio projektnih aktivnosti bio je usmjeren na razvoj roditeljskih kompetencija i životnih vještina djece i mladih. U dalnjem tekstu bit će opisane aktivnosti provedene po pojedinim projektima.

3.1. POTICAJNA OBTELJ

3.1.1. Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost – Sisačko-moslavačka županija- 1. godina projekta

DONATOR: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBTELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.09.2021. do 31.08.2022. godine

PARTNER NA PROJEKTU: Centar za socijalnu skrb Kutina

Projektom provodimo edukativne aktivnosti i usluge kojima Romima pomažemo razviti životne vještine koje doprinose prevenciji njihove socijalne isključenosti - priprema za odgovorno roditeljstvo, upravljanje financijama, zaštitu reproduktivnog zdravlja i osnaživanje Roma za zadržavanje u obrazovanju te razvoj talenata za pronaalaženje posla.

Glavni cilj projekta je: osiguravanje poticajnog okružja za kvalitetniji život Roma na području Sisačko-moslavačke županije s naglaskom na njihovo osnaživanje za odgovorno roditeljstvo, zaštitu reproduktivnog zdravlja, prevenciju alkoholizma i nasilja te poticanje njihove veće zapošljivosti i boljeg upravljanju financijama.

Projekt obuhvaća aktivnosti u nekoliko područja: promicanje odgovorenog roditeljstva, zaštita zdravlja i promicanje zdravih životnih navika, prevencija nasilja i poticanje aktivnog uključivanja na tržište rada.

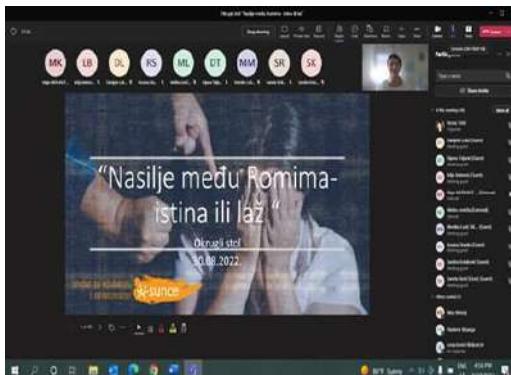
- **Tečaj za buduće roditelje** - briga za čedo i optimalan razvoj u maternici; dolazak novog član obitelji, rizici i prevencija post porođajne depresije, uloga majke, uloga oca i međusobni odnos roditelja; razumijevanje fizičkog i psihološkog razvoja djeteta, procesa i pristupa odgovornog roditeljstva.
- **Škola za roditelje „Šansa za bolje roditeljstvo“** - naglasak na iskustveno učenje kroz interaktivne igre, uz teorijsko izlaganje o zadanoj temi
- **„Igranjem do zdravlja i smjeha“**- organiziranje sportsko-kreativnih aktivnosti za Romsku djecu i roditelje čime potičemo kvalitetno provođenje slobodnog vremena
- **Usluga „Paket za reproduktivno zdravlje“** -Prevenirana pojava maloljetničkih trudnoća. Distribuirane brošure „Reproduktivno zdravlje, trudnoća i babinje“; Roditeljstvo i rani razvoj djeteta“ i „Samopregled dojki“. Na ovaj je način poboljšanja kvaliteta života Romkinja.
- **Ciklus radionica „Razvijam svoje talente kako bih od njih mogao bolje živjeti“** - za mlade Rome da otkriju talente primjenom različitih upitnika i kroz interaktivni rad.
- **Savjetovanje za profesionalni razvoj „Smjernice za bolju budućnost“ i Škola upravljanja financijama** - savjetovanje mladih Roma da ustraju u nastavku školovanja i da budu motivirani za pronalazak posla, nauče kvalitetnije upravljati socijalnim naknadama i financijama s kojima raspolažu
- **Ciklus radionica „Što je u ljubavnim vezama prihvatljivo, a što nije“** - kako održavati kvalitetnu vezu, kako prepoznati znakove nasilja i suprotstaviti mu se, kako kvalitetno komunicirati s partnerom.
- **Usluga „Paket za kvalitetniji život“**- Poboljšana kvaliteta života Roma.
- **Radionice upravljanja ljutnjom** - kako prepoznati vlastitu ljutnju, koji su njihovi „okidači“ i kako ih na adekvatan način kontrolirati, kako prepoznati što prethodi eskalaciji ljutnje.
- **Okrugli stol „Nasilje među Romima -istina ili laž“** -javnost i stručnjaci će se upoznati s važnošću zajedničkog reagiranja u uključivanju Roma u zajednicu.

U projekt smo uključili pripadnike romske nacionalne manjine iz 3 dobne skupine s područja Sisačko-moslavačke županije, posebno područje u nadležnosti Centra za socijalnu skrb Kutina. To su slijedeće općine i gradovi: Grad Kutina, Grad Popovača - naselja Donja Gračenica i Donja Vlahinička, općine Velika Ludina -

naselja Vidrenjak i Gornja Vlahinička. Ukupno smo obuhvatiti 125 korisnika u dobi od 17 do 40 godina. U projektu je sudjelovalo podjednak broj muškaraca i žena.

Organizirali smo i proveli 30.08.2022. godine online okrugli stol na temu „Nasilje među Romima- istina ili laž“. Na njemu je sudjelovalo 15 osoba iz različitih područja djelovanja. Svrha održavanja okruglog stola bila je informiranje i senzibiliziranje stručnjaka za zajedničku međusektorsku suradnju u zajednici u cilju upoznavanja mogućnosti i potreba mladih iz romskih zajednica, ali isto tako i cilj nam je bio razmijeniti različite ideje i prikazati primjere dobre prakse u integraciji mladih Roma u zajednici kao i popričati i prodiskutirati o rezultatima dobivenim kratkom anketom (koju smo prethodno proveli među stručnjacima i ostalim građanima) o stavovima javnosti o životu Roma te pojavi i prevenciji mogućeg nasilnog ponašanja među Romima). Putem naše ankete dobili smo rezultate da javnost smatra da su žrtve nasilja najčešće supruge/partnerice- to smatra 92% ispitanika, dok 6% smatra da su to djeca, a 2% smatra da su to ostali pripadnici romske nacionalne manjine. Na početku su se upoznali su s dosadašnjim radom naše udruge, zatim je prikazana analiza problema prilikom uključivanja romske djece i mladih u odgojno – obrazovne procese na području Hrvatske i drugih država. Napravljen je i pregled postojećih nacionalnih strategija koje se bave zaštitom Roma iz perspektive koliko su iste učinkovite i što bi trebalo unaprijediti. Prikazali smo i primjere dobre prakse vezane uz aktivnosti uključivanja romske djece i mladih u socio-pedagoške aktivnosti unutar lokalne zajednice. Zatim je uslijedila diskusiju na temu okruglog stola, gdje su sudionici stola došli do zaključka kako je bitno da se i dalje radi na edukaciji i prevenciji nasilja, posebice na edukaciji mladih Romkinja što je i pokazala naša anketa (javnost smatra da su žrtve nasilja najčešće supruge/partnerice- to smatra 92% ispitanika).

Pokrenuli smo akciju „Doniraj, pomozi drugima“ koja se provela tijekom trajanja projekta u mjesecu ožujku za prikupljanje higijenskih potrepština. Akcija je bila pokrenuta sa ciljem veće senzibilizacije većinske populacije prema problematici i statusu Roma u Hrvatskoj a sve sa ciljem njihove bolje integracije u većinsko stanovništvo.

3.1.2. Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost – Sisačko-moslavačka županija- 2. godina projekta

DONATOR: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.09.2022. do 31.08.2023. godine

PARTNER NA PROJEKTU: Centar za socijalnu skrb Kutina

Projektom provodimo edukativne aktivnosti i usluge kojima Romima pomažemo razviti životne vještine koje doprinose prevenciji njihove socijalne isključenosti - priprema za odgovorno roditeljstvo, upravljanje financijama, zaštita reproduktivnog zdravlja i osnaživanje Roma za zadržavanje u obrazovanju te razvoj talenata za pronalaženje posla.

Glavni cilj projekta je: osiguravanje poticajnog okružja za kvalitetniji život Roma na području Sisačko-moslavačke županije s naglaskom na njihovo osnaživanje za odgovorno roditeljstvo, zaštitu reproduktivnog zdravlja, prevenciju alkoholizma i nasilja te poticanje njihove veće zapošljivosti i boljeg upravljanju financijama.

Projekt obuhvaća aktivnosti u nekoliko područja: promicanje odgovorenog roditeljstva, zaštita zdravlja i promicanje zdravih životnih navika, prevencija nasilja i poticanje aktivnog uključivanja na tržište rada.

- **Tečaj za buduće roditelje** - briga za čedo i optimalan razvoj u maternici; dolazak novog član obitelji, rizici i prevencija post porodične depresije, uloga majke, uloga oca i međusobni odnos roditelja; razumijevanje fizičkog i psihološkog razvoja djeteta, procesa i pristupa odgovornog roditeljstva.
- **Škola za roditelje „Šansa za bolje roditeljstvo“** - naglasak na iskustveno učenje kroz interaktivne igre, uz teorijsko izlaganje o zadanoj temi
- **„Igranjem do zdravlja i smjeha“** - organiziranje sportsko-kreativnih aktivnosti za Romsku djecu i roditelje čime potičemo kvalitetno provođenje slobodnog vremena
- **Usluga „Paket za reproduktivno zdravlje“** -Prevenirana pojava maloljetničkih trudnoća. Distribuirane brošure „Reproduktivno zdravlje, trudnoća i babinje“; Roditeljstvo i rani razvoj djeteta“ i „Samopregled dojki“. Na ovaj je način poboljšanja kvaliteta života Romkinja.
- **Ciklus radionica „Razvijam svoje talente kako bih od njih mogao bolje živjeti“** - za mlade Rome da otkriju talente primjenom različitih upitnika i kroz interaktivni rad.
- **Savjetovanje za profesionalni razvoj „Smjernice za bolju budućnost“ i Škola upravljanja financijama** - savjetovanje mlađim Roma da ustraju u nastavku školovanja i da budu motivirani za pronalazak posla, nauče kvalitetnije upravljati socijalnim naknadama i financijama s kojima raspolažu
- **Ciklus radionica „Što je u ljubavnim vezama prihvatljivo, a što nije“** - kako održavati kvalitetnu vezu, kako prepoznati znakove nasilja i suprotstaviti mu se, kako kvalitetno komunicirati s partnerom.
- **Usluga „Paket za kvalitetniji život“** - Poboljšana kvaliteta života Roma.
- **Radionice upravljanja ljutnjom** - kako prepoznati vlastitu ljutnju, koji su njihovi „okidači“ i kako ih na adekvatan način kontrolirati, kako prepoznati što prethodi eskalaciji ljutnje.
- **Okrugli stol** - javnost i stručnjaci će se upoznati s važnošću zajedničkog reagiranja u uključivanju Roma u zajednicu.

U projekt smo uključili pripadnike romske nacionalne manjine iz 3 dobne skupine s područja Sisačko-moslavačke županije, posebno područje u nadležnosti Centra za socijalnu skrb Kutina. To su slijedeće općine i gradovi: Grad Kutina, Grad Popovača - naselja Donja Gračenica i Donja Vlahinička, općine Velika Ludina - naselja Vidrenjak i Gornja Vlahinička.

Tijekom 2022. godine ostvarili smo pojedine aktivnosti za romske obitelji i pružili podršku pripadnicima romske nacionalne manjine kroz stručna predavanja i brojne sportsko-rekreativne aktivnosti za djecu.

Projektom smo do sada obuhvatili **51 korisnika** od toga 32 djece i 19 odraslih pripadnika romske nacionalne manjine, te 20 ustanova koje na izravan ili ne izravan način dolaze u doticaj s pripadnicima romske nacionalne manjine. Informativne letke o općim podatcima vezanim uz projekt, te brošure o reproduktivnom zdravlju, brošure o važnosti igranja s djecom, brošure o traženju posla, brošure o roditeljstvu i samozapošljavanju, brošuru o roditeljstvu i ranom razvoju djeteta te brošure o samopregledu dojke dobilo je 14 Roma (korisnika Centra za socijalnu skrb Kutina). Edukativno-informativnim aktivnostima obuhvatili smo veliki broj ustanova: 11 romskih udruga, 10 Centara za socijalnu skrb, 38 osnovnih i srednjih škola.

Također smo započeli međusobno umrežavanje različitih organizacija koje se u Hrvatskoj na izravan ili neizravan način bave poboljšanjem kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine. Uspostavili smo kako lijepu suradnju sa Savezom Roma u RH „Kali Sara“, gdje smo 2.11.22. sudjelovali na kratkom tečaju romskog i jugaškog jezika povodom Svjetskog dana romskog jezika. U suradnji s njihovom knjižničarkom distribuirali smo brošure i letke (60 letaka i 75 brošura) o samom projektu te smo dogovorili provedbu pojedinih budućih radionica za djecu i mlade.

3.1.3. Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost –Varaždinska županija - 1.godina projekta

DONATOR: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.09.2021. do 31.08.2022. godine

PARTNER NA PROJEKTU: Centar za socijalnu skrb Varaždin

Projektom provodimo edukativne aktivnosti i usluge kojima Romima s područja Varaždinske županije pomognemo razviti životne vještine koje doprinose prevenciji njihove socijalne isključenosti - priprema za odgovorno roditeljstvo, upravljanje financijama, zaštita reproduktivnog zdravlja i osnaživanje Roma za zadržavanje u obrazovanju te razvoj talenata za pronalaženje posla.

Glavni cilj projekta je: osiguravanje poticajnog okružja za kvalitetniji život Roma na području Varaždinske županije s naglaskom na njihovo osnaživanje za odgovorno roditeljstvo, zaštitu reproduktivnog zdravlja, prevenciju alkoholizma i nasilja te poticanje njihove veće zapošljivosti i boljeg upravljanju financijama.

Projekt obuhvaća aktivnosti u nekoliko područja: promicanje odgovorenog roditeljstva, zaštita zdravlja i promicanje zdravih životnih navika, prevencija nasilja i poticanje aktivnog uključivanja na tržište rada.

- **Tečaj za buduće roditelje** - briga za čedo i optimalan razvoj u maternici; dolazak novog član obitelji, rizici i prevencija post porodične depresije, uloga majke, uloga oca i međusobni odnos roditelja; razumijevanje fizičkog i psihološkog razvoja djeteta, procesa i pristupa odgovornog roditeljstva.
- **Škola za roditelje „Šansa za bolje roditeljstvo“** - naglasak na iskustveno učenje kroz interaktivne igre, uz teorijsko izlaganje o zadanoj temi
- **„Igranjem do zdravlja i smjeha“** - organiziranje sportsko-kreativnih aktivnosti za Romsku djecu i roditelje čime potičemo kvalitetno provođenje slobodnog vremena
- **Paket za reproduktivno zdravlje** —Prevenirana pojava maloljetničkih trudnoća. Distribuirane brošure „Reproduktivno zdravlje, trudnoća i babinje“; Roditeljstvo i rani razvoj djeteta“ i „Samopregled dojki“. Na ovaj je način poboljšanja kvaliteta života Romkinja.
- **Ciklus radionica „Razvijam svoje talente kako bih od njih mogao bolje živjeti“** - za mlade Rome da otkriju talente primjenom različitih upitnika i kroz interaktivni rad.
- **Savjetovanje za profesionalni razvoj „Smjernice za bolju budućnost“ i Škola upravljanja financijama** - savjetovanje mladih Roma da ustraju u nastavku školovanja i da budu motivirani za pronalazak posla, nauče kvalitetnije upravljati socijalnim naknadama i financijama s kojima raspolažu

- **Ciklus radionica „Što je u ljubavnim vezama prihvatljivo, a što nije“** - kako održavati kvalitetnu vezu, kako prepoznati znakove nasilja i suprotstaviti mu se, kako kvalitetno komunicirati s partnerom.
- **Radionice upravljanja ljutnjom (za mladiće)** - kako prepoznati vlastitu ljutnju, koji su njihovi „okidači“ i kako ih na adekvatan način kontrolirati, kako prepoznati što prethodi eskalaciji ljutnje.
- **Okrugli stol „Uloga stručnjaka u prevenciji socijalne isključenosti Roma“** - javnost i stručnjaci će se upoznati s važnošću zajedničkog reagiranja u uključivanju Roma u zajednicu.

U projekt ćemo uključiti pripadnike romske nacionalne manjine iz 3 dobne skupine s područja Varaždinske županije, posebno područje u nadležnosti Centra za socijalnu skrb Varaždin. To su Grad Varaždin i okolica. Ukupno smo obuhvatiti 75 korisnika u dobi od 17 do 40 godina.

Tijekom 2022. godine ostvarili smo pojedine aktivnosti za romske obitelji i pružili podršku pripadnicima romske nacionalne manjine kroz stručna predavanja i brojne sportsko-rekreativne aktivnosti za djecu.

Umrežavanje i promocija projekta: kroz povezivanje sa različitim ustanovama koji na izravan ili neizravan način rade s pripadnicima romske nacionalne manjine nastojali smo upoznati ih sa aktivnostima koje provodimo u projektu, te stvoriti potencijalnu bazu korisnika istih. Gostovanjem u različitim medijima također smo progovarali o ciljevima projekta i problematici s kojom se ova korisnička skupina susreće. Zahvaljujući uspješnom umrežavanju pokrenuli smo akciju prikupljanja donacija za romske obitelji u vidu higijenskih potrepština i potrebitog namještaja za romske obitelji na području Imbriovca Jalžabetskog.

Online Okrugli stol pod nazivom "Nasilje među Romima - istina ili laž" održan je 30.8.22. za stručnjake različitih profila. U sklopu okruglog stola razmjenjivala su se iskustava sudionika u radu s mladim Romima, razgovaralo se o tome kako udruge mogu pomoći u lakšem i boljem razvoju potencijala mlađih Roma te na koje načine prevenirati moguće nasilje među Romima. Također su bili prikazani primjeri dobre prakse u radu s mladim Romima. Sudjelovalo je 15 stručnjaka iz cijele Hrvatske.

Pokrenuli smo akciju „Doniraj, pomozi drugima“ koja se provela tijekom trajanja projekta u mjesecu ožujku za prikupljanje higijenskih potrepština i akciju „Doniraj, pomozi drugima“ u kolovozu sa ciljem prikupljanja namještaja za romske obitelji s područja grada Varaždina i okolice. Obje akcije bile su pokrenute sa ciljem veće senzibilizacije većinske populacije prema problematici i statusu Roma u Hrvatskoj a sve sa ciljem njihove bolje integracije u većinsko stanovništvo.

Umrežavanje i promocija projekta: kroz povezivanje sa različitim ustanovama koji na izravan ili neizravan način rade sa pripadnicima romske nacionalne manjine nastojali smo upoznati ih sa aktivnostima koje provodimo u projektu, te stvoriti potencijalnu bazu korisnika istih. Gostovanjem u različitim medijima također smo progovarali o ciljevima projekta i problematici s kojom se ova korisnička skupina susreće.

3.1.4. Životne vještine za mlade Rome - drugačija budućnost – Varaždinska županija - 2.godina projekta

DONATOR: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.09.2022. do 31.08.2023. godine

PARTNER NA PROJEKTU: Centar za socijalnu skrb Varaždin

Projektom provodimo edukativne aktivnosti i usluge kojima Romima s područja Varaždinske županije pomažemo razviti životne vještine koje doprinose prevenciji njihove socijalne isključenosti - priprema za odgovorno roditeljstvo, upravljanje financijama, zaštita reproduktivnog zdravlja i osnaživanje Roma za zadržavanje u obrazovanju te razvoj talenata za pronalaženje posla.

Glavni cilj projekta je: osiguravanje poticajnog okružja za kvalitetniji život Roma na području Varaždinske županije s naglaskom na njihovo osnaživanje za odgovorno roditeljstvo, zaštitu reproduktivnog zdravlja, prevenciju alkoholizma i nasilja te poticanje njihove veće zapošljivosti i boljeg upravljanju financijama.

Projekt obuhvaća aktivnosti u nekoliko područja: promicanje odgovorenog roditeljstva, zaštita zdravlja i promicanje zdravih životnih navika, prevencija nasilja i poticanje aktivnog uključivanja na tržište rada.

Projekt obuhvaća aktivnosti u nekoliko područja: promicanje odgovorenog roditeljstva, zaštita zdravlja i promicanje zdravih životnih navika, prevencija nasilja i poticanje aktivnog uključivanja na tržište rada.

- **Tečaj za buduće roditelje** - briga za čedo i optimalan razvoj u maternici; dolazak novog član obitelji, rizici i prevencija post porođajne depresije, uloga majke, uloga oca i međusobni odnos roditelja; razumijevanje fizičkog i psihološkog razvoja djeteta, procesa i pristupa odgovornog roditeljstva.
- **Škola za roditelje „Šansa za bolje roditeljstvo“** - naglasak na iskustveno učenje kroz interaktivne igre, uz teorijsko izlaganje o zadanoj temi
- **„Igranjem do zdravlja i smjeha“**- organiziranje sportsko-kreativnih aktivnosti za Romsku djecu i roditelje čime potičemo kvalitetno provođenje slobodnog vremena
- **Usluga „Paket za reproduktivno zdravlje“** -Prevenirana pojava maloljetničkih trudnoća. Distribuirane brošure „Reproduktivno zdravlje, trudnoća i babinje“; Roditeljstvo i rani razvoj djeteta“ i „Samopregled dojki“. Na ovaj je način poboljšanja kvaliteta života Romkinja.
- **Ciklus radionica „Razvijam svoje talente kako bih od njih mogao bolje živjeti“** - za mlade Rome da otkriju talente primjenom različitih upitnika i kroz interaktivni rad.
- **Savjetovanje za profesionalni razvoj „Smjernice za bolju budućnost“ i Škola upravljanja financijama** - savjetovanje mladih Roma da ustraju u nastavku školovanja i da budu motivirani za pronalazak posla, nauče kvalitetnije upravljati socijalnim naknadama i financijama s kojima raspolažu
- **Ciklus radionica „Što je u ljubavnim vezama prihvatljivo, a što nije“** - kako održavati kvalitetnu vezu, kako prepoznati znakove nasilja i suprotstaviti mu se, kako kvalitetno komunicirati s partnerom.
- **Radionice upravljanja ljutnjom** - kako prepoznati vlastitu ljutnju, koji su njihovi „okidači“ i kako ih na adekvatan način kontrolirati, kako prepoznati što prethodi eskalaciji ljutnje.
- **Okrugli stol** -javnost i stručnjaci će se upoznati s važnošću zajedničkog reagiranja u uključivanju Roma u zajednicu.

Projektom smo do sada obuhvatili 69 korisnika od toga 48 djece i 21 odraslih pripadnika romske nacionalne manjine, te 20 ustanova koje na izravan ili neizravan način dolaze u doticaj s pripadnicima romske nacionalne manjine. Informativne letke o općim podatcima vezanim uz projekt, te brošure o reproduktivnom zdravlju,

brošure o važnosti igranja s djecom, brošure o traženju posla, brošure o roditeljstvu i samozapošljavanju, brošuru o roditeljstvu i ranom razvoju djeteta te brošure o samopregledu dojke podijelio je Centra za socijalnu skrb Varaždin (HZSR Varaždin) svojim korisnicima pripadnicima romske nacionalne manjine. Edukativno-informativnim aktivnostima obuhvatili smo veliki broj ustanova: 11 romskih udruga, 10 Centara za socijalnu skrb (HZSR), 38 osnovnih i srednjih škola.

Uz navedene aktivnosti, proveli smo i kampanju „Doniraj, pomozi drugima“ u kojoj smo javnost željeli upoznati s važnostima tolerancije, pozitivnim kapacitetima i suživotom sa svima koji su po nečemu drugačiji, a time potencijalno i u većoj ili manjoj mjeri, marginalizirani. U ovoj kampanji prikupili smo namještaj, dječje igračke, školski pribor i odjeću za jednu proširenu romsku obitelj (roditelji i troje odrasle djece sa svojom obitelji i djecom koji žive na drugim adresama) s područja Varaždinske županije, a sve sa ciljem boljeg i kvalitetnijeg suživota u neromsкоj sredini.

3.2. UDOMITELJSTVO - SIGURNOST OBITELJSKOG DOMA ZA SVAKO DIJETE

3.2.1. Sigurnost obiteljskog doma za svako dijete - aktivnosti i servisi za promicanje udomiteljstva i pružanje podrške udomiteljskim obiteljima – 2 GODINA PROVEDBE

DONATOR: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.06.2021. do 31.05.2022. godine – TROGODIŠNJI PROGRAM

PARTNERI NA PROJEKTU: Centar za socijalnu skrb Karlovac, Centar za socijalnu skrb Ivanić-grad i Centar za socijalnu skrb Vrbovec

Program je usmjeren na provedbu aktivnosti kroz koju pružamo podršku udomiteljima i udomljenoj djeci. Navedeno ostvarujemo edukacijama, psihološkim savjetovanjem/psihoterapijom, servisom podrške za udomitelje, kvalitetnim i lako dostupnim udomiteljima na području najmanje 3 Centra za socijalnu skrb kao i različitim uslugama za udomljenu djecu. Program je nastavak na istoimeni trogodišnji program koji se odvijao u periodu od 2017. -2019 godine.

Glavni cilj: Razviti mrežu usluga u zajednici koja će doprinijeti prevenciji institucionalizacije djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi, kroz promicanje udomiteljstva i razvoj servisa podrške udomiteljskim obiteljima.

Specifični ciljevi:

- Povećati motivaciju osoba da postanu udomitelji što će smanjiti broj djece smještene u institucijama socijalne skrbi.
- Razvijanje znanja i vještina udomitelja djece za pružanje kvalitetne skrbi.
- Osigurati podršku udomiteljima kroz pružanje različitih usluga kojima bi im se pružila adekvatna pomoć u izvršavanju udomiteljskih zadataka.
- Unaprijediti znanja i vještine te pružiti podršku stručnjacima koji rade na udomiteljstvu na području Hrvatske.

Opis aktivnosti:

1. **Medijska kampanja „Pruži ljubav, pruži dom“**
2. **Udomiteljstvo kao dio društveno odgovornog poslovanja tvrtke**
3. **Motivacijske radionice za potencijalne udomitelje pod nazivom „Udomiteljstvo kao poziv - je li to za mene?“**
4. **Radionice za udomitelje**
5. **SOS telefon za udomitelje**
6. **Grupa podrške za udomitelje**
7. **Dani druženja udomitelja**
8. **Zlatna kartica za udomitelje**
9. **„Zona oslobođenja od stresa za udomitelje“**
10. **Aktivnost u lokalnoj zajednici „Postani i ti udomitelj“**
11. **Fit-positivna udomiteljska obitelj**
12. **Aktivnost za udomljenu djecu „Škola uz manje briga“**
13. **Priča za udomljenu djecu „Zašto sam tu?“**

Tijekom 2022. godine ostvarili smo pojedine aktivnosti za udomiteljske obitelji i pružili podršku udomiteljima kroz stručna predavanja i grupe podrške. Za udomljenu djecu osigurali smo pomoć u učenju od strane volontera koja se odvija online.

- Održali smo motivacijsko predavanje „Udomiteljstvo, je li to za mene?“ za djelatnike Erste banke i Poslovne inteligencije u sklopu aktivnosti „Udomiteljstvo kao dio društveno odgovornog poslovanja tvrtke“. Upoznali smo njihove djelatnike sa pojmom udomiteljstva, kako se postaje udomitelj i koje su sve obveze i prava udomitelja.
- Radionice za udomitelje – s ciljem razvoja njihovih kompetencija i osiguravanja znanja vezanih uz pružanje kvalitetnog udomiteljstva djeci. Održali smo radionice na temu važnost igre i samosvijesti.
- SOS telefon za udomitelje – u sklopu postojeće telefonske linije Udruge udomitelji su mogli dobiti stručnu pomoć ukoliko su suočeni s poteškoćama vezanim uz izvršavanje udomiteljskih zadataka.
- Grupa podrške za udomitelje – u sklopu grupe podrške udomitelji su uz pomoć stručnjaka razgovarali o izazovima s kojima se susreću prilikom izvršavanja udomiteljstva. Grupe podrške održavale su se preko Teams aplikacije, a 4 grupe podrške održali smo na otvorenom.
- U sklopu aktivnosti „Dani druženja udomitelja“ organizirali smo 16.05.2022. godine u Vision Paintball zabavni park Brckovljani kraj Vrbovca okupljanje udomiteljskih obitelji s područja grada Vrbovca i Ivanić Grada. Isto tako organizirali smo ovakvo druženje u Karlovcu 26.5.2022. za udomiteljske obitelji iz Karlovcia.
- Poklon kartica za udomitelje – Ovom uslugom pomažemo udomiteljima da lakše financiraju slobodne aktivnosti djece. Naime, „Zlatnom karticom“ sufinancirali smo glazbenu školu za klavir, glazbene radionice, posjetu Nacionalnom parku Brijuni, Cinestar poklon kartice, tečaj crtanja, posjetu Vision Paintball zabavnom parku, posjetu Aquaparku Adamovec, kompjuterski tečaj, tečaj robotike, Božićnu kulinarsku radionicu, posjetu Muzeju čokolade i degustaciju, kulinarska radionica u Moja kuhaona za 84 udomljene djece.
- Izradom plakata i dijeljenjem letaka unutar pojedine lokalne zajednice promovirali smo aktivnost „Postani i ti udomitelj“ u tome su nam pomogli i naši partneri na projektu CZSS Vrbovec; CZSS Karlovac i CZSS Ivanić-Grad.
- Aktivnost „Fit pozitivna udomiteljska obitelj“ proveli smo 26.5.22. u Karlovcu i 31.5.22. u Ivanić-Gradu. Djeca iz udomiteljskih obitelji stekla su zdrave životne navike i naučila su koje sve aktivnosti mogu provododiti u svoje slobodno vrijeme.
- Aktivnost za udomljenu djecu „Škola uz manje briga“ - u sklopu iste se pruža online pomoć u učenju za tri udomiteljske obitelji s područja grada Vrbovca, odnosno za 6 djece iz različitih predmeta. Aktivnosti provodi 5 volontera.
- Tijekom zimskih praznika razveselili smo udomljenu djecu u sklopu aktivnosti „Zlatna kartica“ s poklonima koje smo dostavili u partnerske Centre za socijalnu skrb u Vrbovcu i Ivanić Gradu, gdje su udomitelji mogli doći po poklone.
- Na našim službenim stranicama obavijestili smo javnost o samom projektu, kao i o letku koji je namijenjen udomiteljskim obiteljima gdje su napisane aktivnosti koje nudimo u sklopu ovoga projekta.

3.2.2. Sigurnost obiteljskog doma za svako dijete - aktivnosti i servisi za promicanje udomiteljstva i pružanje podrške udomiteljskim obiteljima – 2 GODINA PROVEDBE

DONATOR: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

TRAJANJE: od 1.06.2022. do 31.05.2023. godine – TROGODIŠNJI PROGRAM

PARTNERI NA PROJEKTU: Centar za socijalnu skrb Karlovac, Centar za socijalnu skrb Ivanić-grad i Centar za socijalnu skrb Vrbovec

Program je usmjeren na provedbu aktivnosti kroz koju pružamo podršku udomiteljima i udomljenoj djeci. Navedeno ostvarujemo edukacijama, psihološkim savjetovanjem/psihoterapijom, servisom podrške za udomitelje, kvalitetnim i lako dostupnim udomiteljima na području najmanje 3 Centra za socijalnu skrb kao i različitim uslugama za udomljenu djecu. Program je nastavak na istoimeni trogodišnji program koji se odvijao u periodu od 2017. -2019 godine.

Glavni cilj: Razviti mrežu usluga u zajednici koja će doprinijeti prevenciji institucionalizacije djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi, kroz promicanje udomiteljstva i razvoj servisa podrške udomiteljskim obiteljima.

Specifični ciljevi:

- Povećati motivaciju osoba da postanu udomitelji što će smanjiti broj djece smještene u institucijama socijalne skrbi.
- Razvijanje znanja i vještina udomitelja djece za pružanje kvalitetne skrbi.
- Osigurati podršku udomiteljima kroz pružanje različitih usluga kojima bi im se pružila adekvatna pomoć u izvršavanju udomiteljskih zadataka.
- Unaprijediti znanja i vještine te pružiti podršku stručnjacima koji rade na udomiteljstvu na području Hrvatske.

Opis aktivnosti:

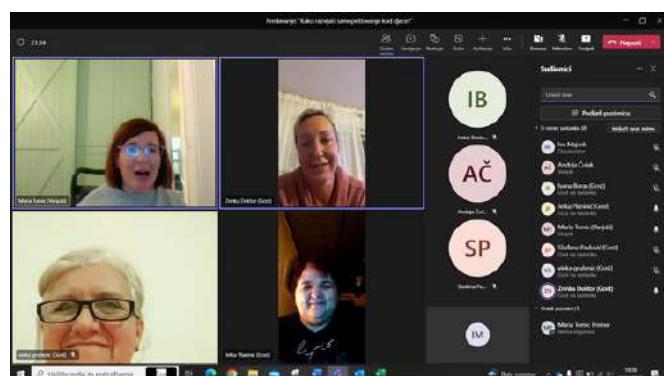
1. **Medijska kampanja „Pruži ljubav, pruži dom“**
2. **Udomiteljstvo kao dio društveno odgovornog poslovanja tvrtke**
3. **Motivacijske radionice za potencijalne udomitelje pod nazivom „Udomiteljstvo kao poziv - je li to za mene?“**
4. **Radionice za udomitelje**
5. **SOS telefon za udomitelje**
6. **Grupa podrške za udomitelje**
7. **Dani druženja udomitelja**
8. **Zlatna kartica za udomitelje**
9. **„Zona oslobođenja od stresa za udomitelje“**
10. **Aktivnost u lokalnoj zajednici „Postani i ti udomitelj“**
11. **Fit-pozitivna udomiteljska obitelj**
12. **Aktivnost za udomljenu djecu „Škola uz manje briga“**
13. **Priča za udomljenu djecu „Zašto sam tu?“**

Tijekom 2022. godine ostvarili smo pojedine aktivnosti za udomiteljske obitelji i pružili podršku udomiteljima kroz stručna predavanja i grupe podrške. Za udomljenu djecu osigurali smo pomoć u učenju od strane volontera koja se odvija online.

Projektom smo obuhvatili 229 korisnika, od toga je 102 djece smještenih u udomiteljskim obiteljima, 76 udomitelja, 37 stručnjaka, 14 potencijalnih udomitelja. Korisničku skupinu čine: udomitelji, djeca iz udomiteljskih obitelji, stručnjaci koji na izravan ili neizravan način pružaju podršku udomiteljskim obiteljima, potencijalni udomitelji.

Obitelji koje već imaju status udomitelja: podjednak je broj muških i ženskih udomitelja iz područja tri županije (Zagrebačka i Karlovačka županija, Grad Zagreb) u dobi od 21 do 65 godina. Udomitelji imaju veliku potrebu za podrškom kako sustava socijalne skrbi, tako i stručnjaka iz područja psihosocijalne skrbi u vidu savjetovanja, edukacija, podrške, usvajanja novih znanja i vještina za što kvalitetniji odnos i odgoj udomljene djece. Ukupno smo obuhvatili 76 udomiteljskih obitelji.

Na našim službenim stranicama obavijestili smo javnost o samom projektu, kao i o letku koji je namijenjen udomiteljskim obiteljima gdje su napisane aktivnosti koje nudimo u sklopu ovoga projekta.

3.3. MOJE PRAVO NA IGRU I SPORT - PRILAGOĐENA SPORTSKA ŠKOLA ZA DJECU I MLADE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

3.3.1. Moje pravo na igru i sport

DONATORI: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, GRAD ZAGREB i GOSPODARSKA DJELATNOST

TRAJANJE: od 1.01.2022. do 31.12.2022. godine (Grad Zagreb i gospodarska djelatnost)

od 03.11.2022. do 03.05.2023. (Ministarstvo zdravstva)

Opći cilj programa je omogućiti djeci i mladima s teškoćama u razvoju da ojačaju svoje psihofizičke i kognitivne sposobnosti koje će im pomoći u nošenju sa svakodnevnim problemima, jačanju slike o sebi i svojim mogućnostima te pozitivnom utjecaju toga na identitet, ali i u jačanju duha samoaktualizacije za onu djecu koja će u sportu/rekreaciji ili pak u kreativnom izražavanju pronaći svoje ispunjenje - bilo u vrhunskom ili rekreativnom (amaterskom) obliku. Kroz treninge i sudjelovanje na natjecanjima djeci i mladima će se omogućiti ovladavanje osnovnim elementima iz sljedećih sportova: plivanje, košarka, nogomet, tenis, hokej u dvorani (floorball), gimnastika, rukomet, badminton, atletika i dr. Ovim programom želimo omogućiti djeci s teškoćama u razvoju da steknu sigurnost u vodi (kao terapijskom mediju) te da se upoznaju s različitim sportskim aktivnostima i da pronađu one u kojima će postići najbolje rezultate, kako bi ojačali vlastito samopouzdanje, hrabrost, proaktivnost i kako bi potvrdili svoj integritet u sredini u kojoj žive. Pri tome im dati onoliko vremena i individualne podrške koliko je njihovom tempu razvoja potrebno/dovoljno, kroz prilagođen program i kroz individualnu podršku i način rada „1 na 1“ koji omogućuje velik broj volontera. Ovaj program stoga, i kratkoročno i dugoročno gledano, ima i preventivnu i kurativnu funkciju, odnosno utječemo na:

- prevenciju neprihvatljivog ponašanja djece i mlađih s teškoćama u razvoju
- prevencija nasilja
- prevencija ovisnosti
- prevencija kroničnih bolesti
- ljudska prava i jednako postupanje kroz prevenciju diskriminacije na temelju invaliditeta
- socijalna pravda i društveno uključivanje ranjivih skupina
- te unapređenje psihičkog i fizičkog zdravlja djece i mlađih s teškoćama u razvoju.

Program se počeo provoditi od svibnja 2012. godine (s 10 djece) i provodi se kontinuirano do danas (u projektu više od 50 djece i mlađih godišnje, samo na treninzima plus djeca koja sudjeluju u natjecanjima, druženjima, kreativnim i drugim radionicama). Prvu godinu projekt se provodio isključivo volonterski, nakon čega je niz organizacija sudjelovalo u sufinanciranju programa: Zaklada „Zamah“ i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva; Hrvatski zavod za zapošljavanje, mjera „Pomoći sebi i drugima“; Grad Zagreba - Ured za osobe s invaliditetom (5 godina); Ministarstvo zdravljia; Hrvatska banka za obnovu i razvitak (sportsko natjecanje 3 godine), Zaklada Hrvatska za djecu, Humanitarna udružba „RTL pomaže djeci“, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava i socijalne politike i preko 80 poslovnih organizacija koje su pomogle u financiranju i organizaciji sportskog natjecanja u proteklih pet godina ili čitavog programa.

FINANCIRANJE U 2022. GODINI:

1. Grad Zagreb – 40.500,00 kn (od 1.01.-31.12.2022. godine)
2. Ministarstvo zdravstva – 110.000,00 kn (od 3.11.2022. do 2.11.2025. godine)
3. Gospodarska djelatnost – 24.307,73 kn

U periodu od 1.01. do 31.12.2022. godine na programu:

- angažirano je **49 volontera**
- zajedno su odradili ukupno **317 volonterskih sati**
- **47 djece s teškoćama u razvoju** i njihova braća i sestre
- **7 online edukacije za asistente u treningu, u ukupnom trajanju od 18 sati**
- **25 asistenata u treningu koji su sudjelovali u online edukacijama**
- održano je ukupno **2 radionice/grupe podrške za roditelje**
- održano **2 edukacije na temu „Pravna klinika i prava djece s teškoćama u razvoju i njihovih obitelji“**
- preko **40 roditelja sudjelovalo u aktivnostima kao asistenti djeci ili zajedno s djecom u druženjima**
- broj treninga za djecu s teškoćama, u dvorani, u prirodi i bazenu: 174 treninga u dvorani; 37 treninga na Jarunu; 56 treninga na Savskom nasipu (brzo hodanje i trening snage); 38 treninga na bazenu
- **14 snimljenih kratkih filmova koji su postavljeni na YouTube kanal** (https://www.youtube.com/channel/UCL6Sw1XZ0z08IElyM_24tGg)

IZRAVNI KORISNICI PROGRAMA SU BILI :

- I. **Djeca i mladi s teškoćama u razvoju u dobi od 4 do 30 godina** s različitim dijagnozama: autizam, ADHD/ADD, Downov sindrom, blaži oblici cerebralne paralize, višestruke teškoće i dr.
- II. **Roditelji djece i mladih s teškoćama u razvoju** - sudjelovali su na edukacijama/grupama podrške i u druženjima s djecom
- III. **Volonteri** - većinom studenti humanističkih fakulteta koji su bili asistenti djeci na sportskim programima u dvorani. Vanjski suradnici - profesori s humanističkih fakulteta - suradničke i partnerske organizacije koje surađuju na način da šalju studente na praksu ili volonterski rad na programu „Moje pravo na igru i sport“.

Projekt i dalje nastavljamo provoditi sa svim ovim projektnim aktivnostima i u 2023. godini.

3.3.2. Moje pravo na pokret, govor i čitanje- razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti kod djece i mladih s teškoćama u razvoju (UP.02.1.1.15.0028) - ESF

DONATORI: Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

TRAJANJE: 06.07.2022. do 06.07.2023. godine

Projekt **“Moje pravo na pokret, govor i čitanje” – razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti kod djece i mladih s teškoćama u razvoju** (UP.02.1.1.15.0028) je sufinanciran u sklopu programa Europski strukturni i investicijski fondovi, Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Europski socijalni fond. Ukupna vrijednost projekta je 499.771,72 kuna. Bespovratna sredstva tj. projekt je sufinanciran iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 74.965,76 kuna (15 posto). Bespovratna sredstva tj. projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 424.805,96 kuna (85 posto). Projekt se provodi na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

SAŽETAK:

Razviti jedinstven program u Hrvatskoj koji će poticati pred čitalačke i čitalačke sposobnosti kod djece i mladih s teškoćama u razvoju i jezičnim teškoćama kroz niz radionica koje koriste pokret, logopedske metode, kineziterapiju, Floor Time, Body tehniku i dr. Mladi s invaliditetom će imati priliku sudjelovati u Klubu čitača s ciljem da unaprijede svoje socijalne, kognitivne, emocionalne i kreativne vještine. Te podizanje razvoja svijesti kod građana i obitelji s članovima s invaliditetom o važnosti čitanja za osobni razvoj i društvenu integraciju.

CILJEVI PROJEKTA:

- Povećanje socijalne uključenosti i povećanje dostupnosti materijala i aktivnosti kojima se potiče čitanje i razvijanje čitalačke kompetencije djece i mladih, a posebice djece i mladih s jezičnim teškoćama i teškoćama u razvoju i/ili s invaliditetom (od 3-25 godina)
- Povećanje razine svijesti o važnosti kulture čitanja i pismenosti te pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti kod djece i mladih, a posebice djece i mladih s jezičnim teškoćama i teškoćama u razvoju i/ili s invaliditetom (od 3-25 godina)

AKTIVNOSTI koje će se odraditi do kraja provedbe projekta tj. do 6.07.2023. godine, od čega je dio aktivnosti održan u 2022. godini:

- 74 Radionica participativnih aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija **Klub “Moje pravo na pokret, govor i čitanje”** – radionice čitanja za razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti
- 40 Radionice participativnih aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija **Klub čitača Sunce** – povećanje razine svijesti o važnosti kulture čitanja i pismenosti te pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti

- **30 Radionice književnih susreta, grupa podrške i edukacija za roditelje djece i mlađih s teškoćama u razvoju** za poticanje pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti
- Nabavka opreme potrebne za realizaciju aktivnosti: knjige, slikovnice, literature i didaktički materijala za poticanje govornih i čitalačkih sposobnosti kod djece s teškoćama u razvoju
- 10 volontera sudjelovat će u provedbi aktivnosti elementa.

Izravnii korisnici ovoga programa su:

1. 25 osoba s invaliditetom
2. 15 osoba mlađih od 25 godina
3. 12 i više roditelja

Tijekom 2022. godine proveli smo ove aktivnosti:

- U sklopu aktivnosti participativnih aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija **Klub "Moje pravo na pokret, govor i čitanje"** – radionice čitanja za razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti proveli smo 8 radionica za djecu predškolske i školske dobi
- Održali smo 2 roditeljska sastanka tijekom studenoga.
- Napravili smo i objavili mali intervju sa našom poznatom spisateljicom Marijanom Perinić koji smo objavili na našim stranicama, a koji govori o važnosti čitanja u najranijoj dobi.
- Napravili sve pripremne aktivnosti i stvorili mrežu suradnika za nastavak projekta.

3.4. SAVJETOVALIŠTE U ZAJEDNICI - SAVJETOVALIŠTE TREŠNJEVKA

DONATOR: VOLONTERSKI

TRAJANJE: od 1.01.2022. do 31.12.2022. godine

U sklopu projekta provodili smo sljedeće aktivnosti:

- **Individualno savjetovanje** - provodilo se u prostorijama Mjesnog odbora Knežija uživo, a ove godine veći dio se provodio i preko telefona ili *online*. U savjetovanje se uključuju osobe ovisno o vrsti njihovih poteškoća, odnosno o njihovoj kompleksnosti. **Savjetovanje** se provodi jednom tjedno ili jednom u dva tjedna, ovisno o dogovoru između korisnika i terapeuta, odnosno o potrebama klijenta, u trajanju od 60 do 120 minuta. **14 volontera** koji su provodili savjetovanje.
- **Individualna pomoć u učenju** – **27 volontera** pružao je ovaj oblik pomoći. Djeca uključena u aktivnost Pomoć u učenju bila su uglavnom djeca osnovnoškolske dobi i uglavnom im je pružena pomoć u predmetima kao što su matematika, fizika, kemija, engleski, hrvatski, njemački, geografija i povijest. Pomoć u učenju odvijala se uživo u domovima djece, a manji broj njih je kombinirao pomoć uživo i *online*, a sve u skladu s mogućnostima pojedine obitelji i volontera. **18 učenika** je koristilo uslugu Pomoć u učenju.

U projektu „Savjetovalište u zajednici - savjetovalište Trešnjevka“ tijekom 2022. godine sudjelovalo je **41 volontera** uključenih u aktivnost Pomoć u učenju (pomaganje djeci osnovnoškolske i srednjoškolske dobi u svladavanju sadržaja iz pojedinih predmeta). Volonteri su odradili ukupno **588 sati**.

3.5. SENIORSKE AKTIVNOSTI

3.5.1. SENIORSKI AKTIVIZAM U ZAJEDNICI UZ INOVATIVNE USLUGE – 2. GODINA PROVEDBE od 1.06.2021. do 31.05.2022. godine I

3.5.2. TREĆA GODINA PROVEDBE od 1.06.2022. do 31.05.2023. godine

DONATORI: MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE I GRAD ZAGREB

TRAJANJE: od 1.06.2020. do 31.05.2023. godine (Ministerstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike) TROGODIŠNJI PROJEKT

– od 1.1.2022. do 31.12.2022. (Grad Zagreb)

Svrha ovog programa je kreirati mrežu usluga u lokalnoj zajednici za osobe starije životne dobi kroz koje će se osnažiti za veći aktivizam bez obzira na zdravstveno stanje, socijalnu mrežu i sl. Navedenim stvaramo preduvjete za visoku produktivnost korisnika nakon odlaska u mirovinu. Pružanjem savjetodavne pomoći, volonterizmom, savjetima kako do zdravlja, različitim aktivnostima, školom stranih jezika, tečajem osnova računala/*smartphona* te razvojem kreativnih potencijala povećavamo kvalitetu života.

Glavni cilj: razviti mrežu različitih usluga u zajednici koje će doprinijeti poboljšanju kvalitete života i razvoju potencijala osoba starije životne dobi na području Grada Zagreba.

Specifični ciljevi:

1. Pružanjem različitih besplatnih aktivnosti (tečaj stranih jezika, tečaj osnova kompjutora/*smartphona*, kreativna grupa Fotka nekad i sad, Agroteka, Škola zdravlja, „U mirovini sam i što sad“, Moja prava u zlatnoj dobi, Pismo putuje, sudjelovanje na „Seniorijadi“) osobama starije životne dobi olakšali smo i podržati njihovu uspješnu prilagodbu na proces umirovljenja, starenja i promjene koja ona sa sobom nosi čime se dugoročno čuva/prevenira i poboljšava njihovo mentalno zdravlje, ali i razvoj potencijala i društvena uključenost.
2. Stvorili smo volontersku mrežu pomagača koja su pomagali osobama starije životne dobi u obavljanju obaveza koje oni ne mogu sami izvršiti (svakodnevne obaveze, nabavka namirnica, lijekova, obavljanje kućnih obaveza, pomoć starijim osobama u njihovoj šetnji, šetanje kućnih ljubimaca i sl.).
3. Potaknuli smo osobe starije životne dobi na uključivanje u volonterske aktivnosti u lokalnoj zajednici čime se podiže kvaliteta njihova života i prevenira socijalna isključenost.

4. Provedbom jednog sportskog natjecanja (sportskih i kreativnih aktivnosti) na godinu promovirat ćemo zdrav način života i aktivno starenje za starije osobe. Cilj je podizanja svijesti o važnosti aktivnog starenja kao i socijalne uključenosti umirovljenika u sportsko-rekreativne aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja i očuvanje fizičkih i psihičkih funkcija u starijoj dobi.
5. Povisit će se subjektivna procjena kvalitete života osoba starije životne dobi zahvaljujući korištenju različitih aktivnosti kojima se potiče razvijanje novih vještina, jačanje potencijala te očuvanje psihofizičkog zdravlja.

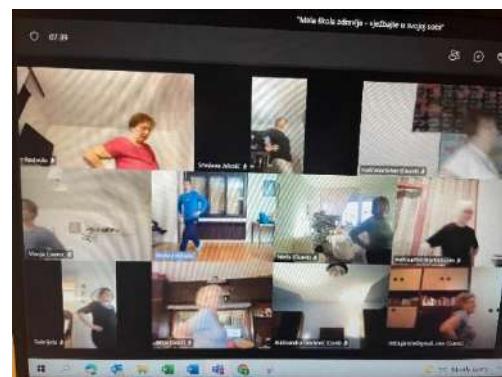
Aktivnosti na projektu koje se provode u 2022. godini su:

- **Psiho-edukativne aktivnosti i psihosocijalna savjetovanja**
- **Aktivnost „U mirovini sam i što sad“**
- **Organizirana mreža volontera – prikupljanje volontera i kreiranje plana**
- **„Pismo putuje“ - prikupljen dio volontera koji su se započeli dopisivati sa seniorima**
- **Aktivnošću „Škola zdravlja“ – dogovarana je suradnja s partnerskim i suradničkim organizacijama**
- **Za pokretne i polupokretne osobe organizirat će se vježbanje Online od siječnja 2021. godine**
- **Aktivnošću mentalni fitnes**
- **Tečaj stranih jezika.**
- **Tečaj osnova kompjutora/smartphona**
- **Kreativne radionice**
- **„Fotka - nekad i sad“**
- **„Agroteka“**
- **„Moja prava u zlatnoj dobi“ - predavanja iz područja pravne tematike i zaštite prava osoba starije dobi**
- **"Seniorijada" - sportsko rekreativno natjecanje**

Tijekom 2022. godine u sklopu projekta održali smo:

- **PSIHOEDUKATIVNA PREDAVANJA I RADIONICE I SAVJETOVANJA I MENTALNI FITNES**
Održane su radionice Mentalnog fitnesa i grupe podrške u sklopu kojih se govorilo o temi umirovljenja i snalaženja u novonastaloj situaciji (**26 online susreta** na kojima su sudjelovale 4 korisnice). Održano je **jedno psihoedukativno predavanje/radionica** na kojem je bilo prisutno 11 korisnika. Održano je **9 radionica mentalnog fitnesa uživo** na kojima je sudjelovalo ukupno 24 sudionika. Aktivnost se provodila kontinuirano tijekom cijele godine, petkom online, a uživo prema dogovoru sa ustanovama koje skrbe o starijim osobama.
- **PISMO PUTUJE-** ova aktivnost provela se u suradnji sa učenicima i profesorima iz Osnovne škole „Ivo Lola Ribar“ Labin gdje su svojim pismima i prekrasnim ručnim radovima uveseljavali seniore smještene u domovima, a seniori su njima za uzvrat slali pisma i prekrasne ukrašene zahvalnice. Nekolicina volontera pomagala je najpotrebitijim starijim sugrađanima u njihovim svakodnevnim obvezama, na način da su im donosili pojedine namirnice iz dućana, pomagali im u spremanju kućanstva i provodili s njima vrijeme u razgovoru i druženju.
- **MALA ŠKOLA ZDRAVLJA**
Potaknut zdrav načina života osoba starije životne dobi i podrška prevenciji pojave bolesti. Održano je **76 online treninga** u koje se uključio velik broj osoba starije životne dobi, rado su sudjelovali, ustrajali u treninzima i održavali kondiciju. Treninzi su prilagođeni potrebama starijih osoba te nakon svakog treninga trener porazgovara sa sudionicima o njihovom zdravstvenom stanju i naporu koji su uložili tijekom treninga u svrhu praćenja učinkovitosti vježbanja i postizanja dobrobiti za zdravlje sudionika. **Ukupno je sudjelovalo 42 korisnika u online treninzima.** Održano je **jedno predavanje uživo** za 9 sudionika o zdravim navikama.
- **TEČAJ STRANOG JEZIKA - 12 radionica Engleskog jezika** koje su održale dvije volonterke tijekom godine i jedan volonter. Radionice su se provodile kontinuirano tijekom cijele godine, utorkom ili subotom. Cilj je usvajanje osnova komunikacije na stranom jeziku. **Ukupno je sudjelovalo 10 korisnika.**

- **TEČAJ KOMPJUTORA/SMARTPHONEA**- održane su telefonske konzultacije i poučavanje sa većinom korisnika na početku prilikom uključivanja (instalacija Aplikacije Microsoft Teams i uvodno kako funkcioniра uključivanje kamere i mikrofona, chata i dr.). U sklopu ove aktivnosti sudjelovale su 2 volonterke. Tijekom 2022. održano je **14 online informatičkih radionica**, u prvih šest mjeseci , kontinuirano subotama. *Ukupno je sudjelovalo 5 korisnika.*
- **Snimljena su dva edukativna videa za korištenje aplikacije Viber i WhatsApp** koje je izradio volonter te je utrošeno 4 volonterska sata. Video za instalaciju i korištenje Vibera ima 2,800 pregleda. Dostupno je na Youtube kanalu Sunca.
- Jedan je volonter pripremio **3 edukativna videa iz informatičkog područja** i pri tome je uložio 6 volonterskih sati. Izrada videa se odvijala kontinuirano tijekom 2022. godine.
- **KREATIVNA RADIONICA** - Tijekom 2022. održano je **10 kreativnih radionica**, dvije online, jedna u Obiteljskom domu Kristina u Karlovcu te 7 u Domu Park u Zagrebu. Sve radionice vodile su volonterke. Održano je ukupno 10 kreativnih radionica koje su se provodile u prvom dijelu godine, prema dogovoru sa ustanovama za starije osobe.
- *Ukupno je sudjelovalo 30 korisnika.*
- **Snimljeno je 8 kreativnih radionica za Youtube** tijekom kojih je utrošeno 16 volonterskih sati i koje su dostupne na kanalu Centra Sunce. Obuhvat radionica je YT je procijenjeno neizravnih 100 korisnika.
- **PRAVNI SAVJETI I EDUKACIJE** - održavana su **online savjetovanja i 7 predavanja uživo** na kojima je ukupno sudjelovalo 31 korisnik. Pravni savjeti su održavani kontinuirano tijekom godine. Sadržaj pravne klinike uključivao je teme koje se odnose na naslijedivanje i pravnu zaštitu imovine, prevenciju nasilja prema starijim osobama i prava iz različitih sustava skrbi.
- **MEDIJSKA KAMPANJA**
Javnost je upoznata s potrebama i izazovima kojima se osobe starije životne dobi susreću. U ovom izvještajnom razdoblju najviše smo obavještavali o nastavku aktivnosti putem naše web stranice, Facebook profila, Twitera i E-mailova.

3.6. „JA MOGU, JA HOĆU“ - EDUKACIJA I OSPOSOBLJAVANJE

DONATOR: Središnji državni ured za demografiju i mlade

TRAJANJE: od 1.01.2022. do 31.12.2022. godine

PARTNER: Kineziološki fakultet Sveučilište u Zagrebu

Projekt „Ja mogu, ja hoću – edukacija i osposobljavanje“ nudi niz aktivnosti usmjerene poboljšanju uvjeta za očuvanje mentalnog zdravlja i psihološke dobrobiti mladih te zadovoljavanje potreba mladih i stručna osposobljavanja/edukacije, sa svrhom poboljšanja kvalitete života mladih u RH.

CILJEVI PROJEKTA - prema postavljenim ciljevima programa tijekom 2022.g., ostvarili smo sljedeće

- a. osnaženi Centra Sunce i mladi koje okuplja Sunce sa svrhom podizanja kvalitete života mladih
- b. ponudili smo niz aktivnosti mladima usmjerene poboljšanju uvjeta za očuvanje mentalnog zdravlja i psihološke dobrobiti mladih te zadovoljavanje potreba mladih i stručnom osposobljavanju/edukaciji, sa svrhom poboljšanja kvalitete života mladih u RH
- c. poticali smo uključivanje mladih u život lokalne zajednice osiguravajući svima dostupno, kvalitetno, vrijednosno usmjereno, održivo i primjenjivo obrazovanje mladih
- d. kroz izvaninstitucionalno stjecanje novih znanja, vještina i kompetencija volonterskim angažmanom mladih osoba pružili smo ciljanu i učinkovitu pomoć detektiranim korisnicima (djeci i mladima s teškoćama u učenju, poremećajima u ponašanju, teškoće u razvoju, Romskoj djeci, udomljenoj djeci i starijim osobama te ostalim marginaliziranim skupinama), koji nemaju potreban ili odgovarajući oblik pomoći
- e. promocali smo volontiranje i aktivizam među mladima i davali smo sve veću važnost volonterskom radu u krugovima hrvatskih poslodavaca kroz okrugli stol i informiranjem firmi o našem radu
- f. unaprijedili smo kvalitetu života, životnih vještina, zdravih stilova života djeca i mladih u RH te promicati smo jednakopravnost kroz odgoj i obrazovanje izvan redovitoga odgojno-obrazovnog sustava, da steknu dodatno znanje i vještine te pridonesu promicanju i aktivnome prakticiraju ljudskih prava, kao i da postanu aktivni građani našega društva, ali jednako tako da steknu nova znanja i vještine te nauče kako pridonijeti kvaliteti svoga života i života drugih ljudi
- g. program smo razvili u model dugogodišnjeg rada s mladima za učinkovitu pomoć marginaliziranim skupinama, kvalitetnoj edukaciji i osposobljavanju mladih za rad s marginaliziranim skupinama i razvoj volonterskih programa za održivo, ekološko, uključivo i kvalitetno društvo, program se provodi već više od 12 godina
- h. velik broj volontera je uveden u sustav na razini godine, informirajući ih o važnosti volonterskog iskustva koje je ravnopravno praksi i radom iskustvu
- i. informirani su poslodavci, škole, fakulteti i šira javnost o važnosti volunteerskog iskustva koje je ravnopravno praksi i radom iskustvu, te prihvaćanje zapadnoeuropejskog standarda da se volontersko iskustvo uvrsti u životopis, provjerava i vrednuje jednako kao i radno iskustvo prilikom seleksijskog postupka u zapošljavanju
- j. mladi su potaknuti za preuzimanje i prakticiranje uloge aktivnog građanina u različitim dijelovima društvenog života i rješavanju pojedinih društvenih problema,
- k. podignuta je razina informiranosti mladih o njihovim pravima i mogućnostima te o programima i uslugama koje im se nude u lokalnoj zajednici

Izravni korisnici ovoga programa su:

1. **73 mlade osobe** (oba spola, 15-30 godina i 5 starijih osoba) koji su stekli znanje, pohađali edukacije i osposobljavali se za radu djecom, posebice s djecom koje imaju poteškoće u učenju i teškoće u razvoju (dob od 16-30 godina), romskom djecom, udomljenom djecom i mladima, starijim osobama – polaznici edukacija i volonterskog rada, nešto više je mladih ženske populacije. Od čega 7 muških osoba i 66 ženskih osoba

2. 5 predstavnika firmi, više od 10 stručnjaka, 6 mladih osoba, 5 osoba iz različitih institucija – ukupno 26 osoba (koji su sudjelovali na okruglom stolu (oba spola), 9. lipnja 2022. godine na temu „Volonterski rad vs. plaćeni rad“)
3. **110 educiranih mladih osoba** koji su se uključili u volonterski rad s navedenim marginalnim skupinama u Cetru Sunce ili drugim udrugama u lokalnoj zajednici u kojoj žive s naglaskom na Grad Zagreb, Zagrebačku županiju, Sisačko-moslavačku, karlovačku i Varaždinsku županiju:
 - volontiranje kao Asistent u treningu djetetu s teškoćama u razvoju sudjelovalo je **49 volontera** i odradili su **317 volonterskih sati**
 - Psiho-socijalno savjetovanje sudjelovalo je **14 volontera** i odradili su **119 volonterskih sati**
 - Rad s udobiteljima i udoblijenom djecom sudjelovalo je **6 volontera** i odradilo **55,5 volonterska sata**
 - Rad s romskom djecom sudjelovalo je **1 volonter** i odradio **5 volonterskih sati**
 - Rad sa seniorima sudjelovalo je **11 volontera** i odradilo **326,5 volonterska sata**
 - Pomoći u učenju sudjelovalo je **27 volontera** i odradilo **468 volonterska sata**
 - Pomoći u istraživanju/mapiranju potreba sudjelovala su **4 volontera** i odradili su **12 volonterskih sati**

UKUPNO: 110 volontera odradilo je 1.303 volonterskih sati

Neizravni korisnici su:

1. 28 djece i mladi i 17 udomljene djece koja su dobila individualnu pomoć u učenju (polaznici osnovne i srednje škole, dob od 6-20 godina, oba spola) i djeca koja iskazuju neprihvatljiva ponašanja
2. **77 djeца с teškoćama у развоју**, najčešće teškoće – elementi autizma, Downov sindrom, višestruke teškoće, intelektualne teškoće, ADHD/ADD i dr. teškoće u razvoju (polaznici vrtića, osnovne i srednje škole i drugih institucija, dob od 4-35 godina, oba spola) u sklopu programa “Moje pravo na igru i sport” i programa “Moje pravo na pokret, govor i čitanje” – razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti kod djece i mladih s teškoćama u razvoju (UP.02.1.1.15.0028). Asistenti u treningu su inače volonteri iz različitih sektora, od učenika, studenata do bivših sportaša, učiteljica u školi ili roditelja djece.
3. **56 udobitelja** (53 ženskih, 3 muških) i 61 udomljeno dijete sudjelovalo je neizravno kao korisnici volonterskih aktivnosti jer su mladi volonteri imali priliku raditi s istima u sklopu projekta
4. Obitelji djece uključene u programe, kao i njihovi prijatelji te škola i razred koji pohađaju
5. Škole i razredi te ostale obrazovne, zdravstvene i sl. institucije koje nam šalju djecu s teškoćama u razvoju ili djecu s teškoćama u učenju u naše aktivnosti
6. **Preko 70 starijih osoba** koje su polaznici niza aktivnosti Centra Sunce u sklopu projekta “Seniorski aktivizam uz inovativne usluge u lokalnoj zajednici”, ali i u drugim udrugama i institucijama
7. Mediji i predstavnici medija (tv, radio, internet portal i dr.) koji su informirali građane, mlade i stručnjake o projektnim aktivnostima

Preko 70 mladih osoba je sudjelovalo u:

1. **Sudjelovali su na minimalno jednom Online sastanku za volontere i/ili individualnim sastancima s koordinatorima volontiranja pojedinih projekata**
 - 2.1 Dva uvodna sastanka - UKUPNO 40 MLADIH
 - 2.2 Pet sastanaka za pomoć u učenju – UKUPNO 22 MLADIH
 - 2.3 Jedno druženje – UKUPNO 11 OSOBA
2. **Edukacija i ospozobljavanje mladih za:**
 - POMOĆ U UČENJU I INSTRUKCIJE – 4 edukacije – UKUPNO 22 MLADIH
 - ASISTENTE U TRENINGU I IND. RAD S DJECOM S TUR – 7 edukacija – UKUPNO 13 MLADIH
 - RAD SA STARIJIM OSOBAMA – 2 edukacije – UKUPNO 5 OSOBA, od čega 2 MLADIH
 - SAVJETOVANJE – KROZ INTRAVIZIJE – 5. intravizija – UKUPNO 6 OSOBA

- „SOFT SKILLS“ – 4 edukacija, 8 sati (2 na temu komunikacijske vještine, 1 na temu organizacijske vještine i 1. na temu pisanja CV-a i pripreme za intervju za posao) – UKUPNO 10 OSOBA
- „PODUZETNIŠTVO I PROJEKT MENADŽMENT“ – edukacija u trajanju od 10 sati u periodu od 3 dana – UKUPNO 9 OSOBA od čega 2 MLADIH

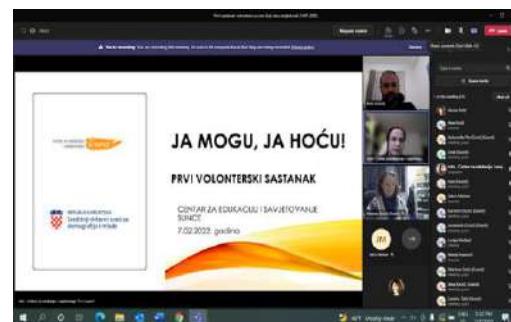
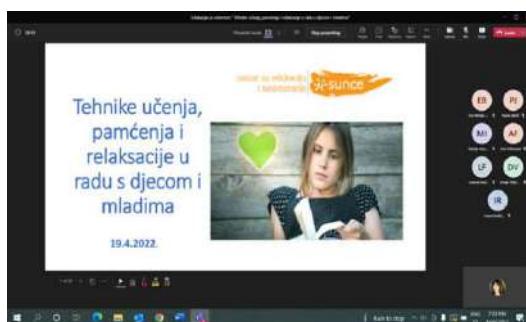
UKUPNO JE SUDJELOVALO 55 MLADIH OSOBA NA EDUKACIJAMA

3. Volonterski angažman mladih (u Zagrebu i dr. županijama) uz stručno vodstvo

- POMOĆ U UČENJU I INSTRUKCIJE – Ukupno **27 volontera** i odradilo **468 volonterska sata**
- ASISTENTE U TRENINGU I IND. RAD S DJECOM S TUR – Ukupno **49 volontera** i odradili su **317 volonterskih sati**
- SNIMANJE EDUKATIVNIH FILMOVA ZA YOUTUBE – Ukupno 1 mlada osoba
- RAD SA STARIJIM OSOBAMA – Ukupno **11 volontera** i odradilo **326,5 volonterska sata**
- PSIHO-SOCIJANO SAVJETOVANJE – Ukupno **14 volontera** i odradili su **119 volonterskih sati**
- **RAD S UDOMITELJIMA I UDOMLJENOM DJECOM** sudjelovalo je **6 volontera** i odradilo **55,5 volonterska sati**
- **RAD S ROMSKOM DJECOM** sudjelovao je **1 volonter** i odradio **5 volonterskih sati**
- **POMOĆ U ISTRAŽIVANJU/MAPIRANJU POTREBA** sudjelovala su **4 volontera** i odradili su **12 volonterskih sati**

UKUPNO: 110 volontera od čega 23 osobe su starije od 30 godina, a **87 MLADIH OSOBA** je mlađe od 30 godina. **UKUPNO SU ODRADILI: 1.303 VOLONTERSKIH SATI**

4. Sudjelovanje preko 10 mladih **na okruglom stolu „Volonterski rad vs. Plaćeni rad“**
5. 2 mladih sudjelovalo u organizaciji stručnog skupa u sklopu drugog projekta
6. 20 mladih je **odradio praksu u sklopu fakulteta u Centru Sunce** kroz vid volontiranja
7. 10 mladih osoba **odradilo je intervjuje sa zaposlenicima Centra Sunce** za njihov diplomski rad ili seminar ili su zajednički radili pitanja za ankete

3.7. JAČANJE KAPACITETA OCD-a za odgovaranje potrebe lokalne zajednice - ESF

3.6.3. Jačanje kapaciteta Centra Sunce za lokalnu zajednicu – Sunce među nama (UP.04.2.1.11.0160)

DONATORI: EUROPSKA UNIJA iz Europskog socijalnog fonda

TRAJANJE: 19.04.2022. do 19.10.2023. godine

Projekt **Jačanje kapaciteta Centra Sunce za lokalnu zajednicu- Sunce među nama** (UP.04.2.1.11.0160) je sufinanciran u sklopu programa Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice. Ukupna vrijednost projekta je 487.571,79 kuna. Bespovratna sredstva tj. projekt je sufinanciran iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 73.135,77 kuna (15 posto). Bespovratna sredstva tj. projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 414.436,02 kuna (85 posto). Projekt se provodi na području Grada Zagreba.

Opći cilj projekta je doprinijeti razvoju i održivosti civilnog društva s ciljem društveno-ekonomskog i demokratskog razvoja RH. Specifični cilj projekta je ojačati kapacitete Centra za edukaciju i savjetovanje Sunce za potrebe lokalne zajednice.

Projektom će se izgraditi kapaciteti Centra Sunce i njegovih partnera za poboljšani odgovor na potrebe lokalne zajednice u situacijama krize te provedbu aktivnosti prilagođenih lokalnim potrebama čime se doprinosi razvoju civilnog društva općenito. Centar Sunce je OCD-korisnik koji djeluje u području socijalnog uključivanja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, zajedno sa svojim partnerima. Provedba aktivnosti uključuje nova znanja, vještine i iskustva za uključene udruge te uvođenje procesa koji su novi za Udruge, njihove korisnike i lokalnu zajednicu.

CILJEVI PROJEKTA:

Razviti kapacitete organizacije za mapiranje potreba i usluga lokalne zajednice za upravljanje kriznim situacijama te unaprijediti znanja i vještine svojih zaposlenika i volontera za konkretan odgovor na potrebe korisnika

PLANIRANE AKTIVNOSTI:

1. U okviru aktivnosti Jačanje kapaciteta OCD-a i pružanje učinkovitog odgovora na potrebe lokalne zajednice, posebno u kriznim situacijama (mapiranje potreba i usluga lokalne zajednice za upravljanje kriznim situacijama):

- 1.1. Izraditi metodologiju prikupljanja podataka (kvalitativna i kvantitativna) putem upitnika
- 1.2. Odraditi 200 volonterskih sati putem kojih će se prikupiti podaci na području Gradske četvrti Trešnjevka- jug i sjever
- 1.3. Provesti 5 stručnih skupova na teme: Potres, Poplava, Industrijske nesreće, Ekstremne temperature te Epidemije i pandemije
- 1.4. Provesti 15 fokus grupa – svaka s relevantnim dionicima kroz suradnju s vrtićima, školama, sportskim klubovima, crkvama, domovima za starije, vijećima gradskih četvrti i drugim dionicima
- 1.5. Provesti obradu i analizu podataka dobivenih iz istraživanja fokus grupa i upitnika
- 1.6. Izraditi online Priručnik za jačanje otpornosti osjetljivih skupina
- 1.7. Izraditi online Neformalni program za upravljanje katastrofama i mobilizaciju vanjskih volontera

2.U okviru aktivnosti Osmišljavanje i provedba izobrazbe i drugih oblika jačanja i unaprjeđenja kapaciteta zaposlenika i/ili volontera organizacija civilnoga društva za neposredan rad u području zapošljavanja, socijalnog uključivanja i obrazovanja, uključujući prilagodbu poslovanja uz primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija:

- 2.1. Edukacija na temu uporabe Microsoftovih alata i tehnologije

3. U okviru aktivnosti Izrada online i digitalnih priručnika, igara, simulacija i drugih alata za samopomoć i podršku ranjivim skupinama:

- 3.1. Provesti i snimiti 6 kreativnih radionica s mladima s teškoćama u razvoju
- 3.2. Provedesti i snimiti 6 sportskih radionica s djecom i mladima s teškoćama u razvoju
- 3.3. Izraditi 12 videa sa snimljenih radionica te postavljenih na Youtube kanalu

4. U okviru aktivnosti Organiziranje volonterskih aktivnosti te menadžment i upravljanje volonterima te uvođenje inovativnih alata mehanizama za razvoj kriznog volontiranja na lokalnoj razini:

- 4.1. Provesti edukaciju za volontere koji su poučeni u prikupljanju i za obradu podataka
- 4.2. Volonteri uključeni u aktivnost snimanja radionica za Youtube

KORISNICI - Izravni korisnici ovoga programa su djelatnici Centra Sunce i partneri, volonteri, djeca i mladi s teškoćama, građani Trešnjevke.

PARTNERI

1. OZANA-Dnevni centar za rehabilitaciju i radne aktivnosti
2. Udruga za sindrom Down-Zagreb

Tijekom 2022.godine proveli smo ove aktivnosti:

- Proveli smo prvi stručni skup 8.12.2022. na temu: Industrijske nesreće i nuklearne katastrofe. Govornici na stručnom skupu iskazali su zabrinutost činjenicom da su građani premalo informirani kako funkcionirati u slučaju ozbiljnih kriznih situacija i nesreća te su se složili da bi bilo potrebno da, unatoč tome što su sve upute građanima u slučaju katastrofa dostupne na raznim platformama, otvoriti web stranicu koja bi sadržavala isključivo takve informacije.
- Provedene i snimljene 2 sportske radionice 24.10.2022. i 4.12.2022. U sklopu ovih sportskih radionica prikazane su pojedine vježbe snage i učenje plivanja za djecu s teškoćama u razvoju.
- Provedene i snimljene 3 kreativne radionice 14.12.2022. i 20.12.2022. u Udrizi za sindrom Down-Zagreb koji su partneri na projektu. Radionice su snimljene na temu: Izrada slikovnice; Kuhanje i Ukrasno bilje. Na radionici su sudjelovala djeca i mladi s Downovim sindromom korisnici partnerske udruge.
- Tijekom studenog provedene su tri edukacije za volontere koji će sudjelovati u provedbi ankete i unosu podataka. Na ovoj edukaciji volonteri su imali prilike naučiti kako pristupiti ispitanicima tijekom provedbe ankete, kako se postaviti prema ispitanicima, te kako motivirati građane da ispunе online anketu. Isto tako bili su educirani i za unos podataka koji će se provesti nakon provedbe ankete.

Ostale projektne aktivnosti provesti će se tijekom 2023. godine.

3.8. ZDRAVE NAVIKE ZA ZDRAVE KLINCE

DONATOR: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

TRAJANJE: od 4.11.2022. do 03.11.2025. godine (TROGODIŠNJI PROJEKT) - 1. godina provedbe

SURADNA ORGANIZACIJA: DJEĆI VRTIĆ „VLAKIĆ“ MARTIJANEĆ

Glavni cilj - doprinijeti prevenciji tj. smanjiti emocionalno nasilje nad djecom i tjelesno kažnjavanje djece te prevenciji svih oblika neprihvatljivog ponašanja roditelja unutar obitelji, stručnjaka u sklopu vrtića i same djece međusobno, od najranije dobi educirajući i osposobljavajući roditelje kroz niz aktivnosti za roditelje i djecu predškolske dobi kroz rekreativne, kreativne i druge radionice, kao i kroz educiranje i osposobljavanje odgajatelja i stručnih suradnika iz predškolskih ustanova i čitave zajednice.

Program se fokusira na:

- razvoj zdrave obitelji i zajednice u kojoj djeca žive
- educiranje o zdravim i nezdravim navikama koje već u najranijoj dobi mogu stvoriti preduvjet za ovisničko ponašanje u adolescenciji i odrasloj dobi te koje navike mogu postati zaštitni faktor
- educiranje djece, roditelja, edukatora i zajednice o procesu nastajanja navika i kako pojedinac može biti kreator koji kontrolira i stvara navike u svom životu te koja je uloga roditelja i odgajatelja u kreiranju zdravih navika kod predškolske djece
- osposobljavanje djece predškolske dobi u životnim vještinama i kreiranju zdravih navika kroz sportsko-rekreativni i kreativno-umjetnički program
- osposobljavanje roditelja u komunikacijskim i roditeljskim vještinama i stvaranje prilike da kroz zajedničko vježbanje u grupi provedu kvalitetno vrijeme s djetetom/djecom i bolje upoznaju svoje dijete
- osposobljavanje odgajatelja i stručnih suradnika predškolskih ustanova za provedbu i integraciju preventivnog programa „Zdrave navike za zdrave klince“ u svojoj ustanovi i zajednici
- poticanje prijenosa suvremenih znanja i vještina na stručne suradnike zaposlene u vrtićima u različitim dijelovima Hrvatske i poticanje ugrađivanje u vrtičke programe inovativnih modela i tehnika preventivnog rada.

CILJEVI

Ponuditi roditeljima, djeci i predškolskim ustanovama inovativan projekt za prevenciju nasilja i neprihvatljivih oblika ponašanja u obiteljima i učenje djece kroz pozitivno iskustvo obiteljskih odnosa, od najranije dobi koji su to oblici prihvatljivih oblika ponašanja. Biti podrška roditeljima u usvajanju zdravih navika tj. radom na sebi i stvaranjem poticajne obiteljske klime, da postanu uzor svojoj djeci.

AKTIVNOSTI:

- Edukacije za roditelje (komunikacijske vještine i roditeljske kompetencije) - 8 *online* radionica
- Edukacije za odgajatelje i stručne suradnike u vrtićima (komunikacijske vještine i osobni razvoj) - 8 *online* radionica
- Radionice za djecu i roditelje „Igom, sportom i umjetnošću do optimalnog razvoja“ (životne vještine koje se usvajaju kroz sportsko-rekreativne i kreativno-umjetničke radionice) - 10 radionica uživo
- Obilježavanje Međunarodnog dana nenasilja i prezentacija rada na kraju projekta.

KORISNICI:

- djeca predškolske dobi
- roditelji djece predškolske dobi

- odgajatelji i stručni suradnici predškolskih ustanova
- predškolske ustanove

Sve navedene aktivnosti planiraju se provesti u 2023. godini, dok su sve pripremne radnje održene u studenom i prosincu 2022. godine.

4. BROJ KORISNIKA PO PROGRAMIMA/PROJEKTIMA/AKTIVNOSTIMA UKUPNO

Usluge Centra Sunce tijekom 2022. godine koristilo je preko 950 direktnih korisnika i preko 5000 indirektnih korisnika, od kojih su neki pohađali više programa ili aktivnosti, a neki samo jedan. S obzirom na velik broj nastupa u medijima tijekom 2022. godine (nastupi na radiju, informacije preko *online* i papirnih medija) procjenjujemo da je broj indirektnih korisnika više od 250 000.

5. VREDNOVANJE USPJEŠNOSTI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Kako bi se utvrdila razina ostvarenja ciljeva, uspješnost provedbe aktivnosti i ukupne izvedbe programa u skladu s planiranim sadržajima i obimom te njegova djelotvornost, zadovoljstvo korisnika te kako bi se pratili troškovi, provedene su projektne i procesne evaluacije. Evaluacije su provedene od strane zaposlenika udruge, odnosno od strane voditelja projekata ili izvoditelja pojedinih aktivnosti, dok je dio programa evaluirao vanjski suradnik. Evaluacije se čuvaju u arhivi Udruge.

PROCESNA EVALUACIJA evaluira provedbu aktivnosti u odnosu na plan i njen utjecaj na efikasnost programa. Realizacija planiranih aktivnosti se mjeri kroz: broj i vrstu provedenih aktivnosti u odnosu na prethodno očekivane rezultate, broj kreiranih i distribuiranih publikacija u odnosu na planirano, broj javljanja u medijima, broj objavljenih članaka, najava i tekstova, broj posjeta na web stranici, web portalu i *Facebooku*, broj korisnika u aktivnostima, broj upućivanja iz drugih ustanova, broj zainteresiranih građana za usluge Savjetovališta i pojedinih programa i aktivnosti.

Procesna evaluacija uključuje iskustva i informacije provoditelja aktivnosti iznesene tijekom timskih sastanaka i intervizijskih susreta. Ovakav tip evaluacije omogućava nam modificiranje i unapređivanje programskih aktivnosti tijekom provedbe, ovisno o potrebama korisnika.

PROGRAMSKA EVALUACIJA uključuje model „prije-poslije“. Za dio aktivnost kreiramo evaluacijske upitnike koji mjere razinu zadovoljstva korisnika provedenim aktivnostima, razinu određenih vještina, znanja i sposobnosti kod polaznika prije provedbe i nakon provedbe aktivnosti. Trenutno koristimo upitnike socijalnih vještina, samopoštovanja, upitnik procjena učitelja, upitnik procjena roditelja, sociometrijsku analizu, upitnik roditeljskih vještina, upitnik procjene volontera, upitnik zadovoljstva projektnim aktivnostima i čitavim projektom i dr.

6. SURADNJA S DRUGIM INSTITUCIJAMA, UDRUGAMA I ORGANIZACIJAMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Kontinuirano ulažemo u poticanje i održavanje učinkovite suradnje među ustanovama u lokalnoj zajednici (fakulteti, osnovne i srednje škole, vrtići, CZSS, ambulanta školske medicine, Vijeće gradske četvrti Trešnjevka Jug i Sjever, Crkva i dr.). Sa školama u gradskoj četvrti Trešnjevka postoji višegodišnja suradnja (sklopljeni ugovori o suradnji) kao i sa CZSS-om. S navedenima postoji dugotrajna suradnja i razmjena informacija što rezultira upućivanjem klijenata i korisnika iz navedenih ustanova stručnjacima naše udruge na dalji stručni tretman odnosno njihovo uključenje u aktivnosti.

Nastavljamo suradnju sa suradnim ustanovama i udrugama kroz pozivanje na okrugle stolove, radionice, obilježavanje godišnjica i drugih aktivnosti. I ove godine kao i prethodnih smo pozivani na Okrugle stolove, predavanja i edukacije drugih udruga sa područja Grada Zagreba i cijele Hrvatske.

Članovi Centra Sunce ove godine nisu aktivno sudjelovali u radnim skupinama i povjerenstvima ministarstava i Vlade RH, povjerenstvima Hrvatske psihološke komore.

7. MEDIJSKA PROMOCIJA I SURADNJA S MEDIJIMA

Nastavljamo suradnju s medijima kojima informiramo javnost o našim aktivnostima i uslugama naša koje Udruga pruža. Tijekom 2022. godine surađivali smo s:

- Hrvatski katolički radio
- Hrvatska radio televizija (Dobro jutro Hrvatska i dr.)
- IN Portal
- www.vcz.hr
- Hrvatski radio
- Civilnodruštvo.hr
- Z1 TV
- Radio student
- Radio Ivanić i dr.

Tijekom 2022. godine promovirali smo Udrugu i aktivnosti nastupima u različitim medijima (u nastavku su navedeni prema projektima):

ŽIVOTNE VJEŠTINE ZA MLADE ROME- DRUGAČIJA BUDUĆNOST- SISAČKO-MOSLAVAČLA ŽUPANIJA - 2022. godine

SLUŽBENE STRANICE:

1. <https://www.ti-si-sunce.hr/okrugli-stol-nasilje-medu-romima-istina-ili-laz/> objava o održanom okruglom stolu
2. <https://www.ti-si-sunce.hr/poziv-na-okrugli-stol-nasilje-medu-romima/> objava o pozivu na okrugli stol
3. <https://www.ti-si-sunce.hr/prikljuci-se-akciji-doniraj-pomozi-drugima-2/> objava o akciji DOniraj, pomozi drugima
4. <https://www.ti-si-sunce.hr/zivotne-vjestine-za-mlade-rome/> objava o samom programu
5. <https://www.ti-si-sunce.hr/za-mlade-rome-odrzana-radionica-samopouzdanje-24-10-2022/> objava 25.10.22. o održanoj radionici u OŠ Z. Franka, Kutina
6. https://www.ti-si-sunce.hr/tsswebmedia/LETAK-AKTINOSTI-ZA-DJECU-I-RODITELJE-Zivotne-vjestine-za-mlade-Rome-drugacija-buducnost_compressed.pdf objavljeno 20.10.22.
7. https://www.ti-si-sunce.hr/tsswebmedia/LETAK-DIJETE-I-IGRA-ZVZMR-drugacija-buducnost_compressed.pdf objavljeno 20.10.22.
8. https://www.ti-si-sunce.hr/tsswebmedia/LETAK-AKTIVNOSTI-ZA-MLADE-Zivotne-vjestine-za-mlade-Rome-drugacija-buducnost_compressed.pdf objava 20.10.22.
9. <https://www.ti-si-sunce.hr/zavrsena-1-godina-projekta-zivotne-vjestine-za-mlade-rome-drugacija-buducnost-sisacko-moslavacka-zupanija/> objava 26.9.22. o završenoj 1.g. projekta
10. <https://www.ti-si-sunce.hr/novosti/> objava u novostima o završenoj 1.g. projekta
11. FACEBOOK:
 12. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid02FZtniGGZkzVsqECm3EMrYMRqp2kj1gBKWzPvRceeCpNaWkNV3sCTxNnh789fiHCl> objava 5.11.22. o Svjetskom danu romskog jezika
 13. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid027z6vRBpjreKvL5vZG1TXajTikK34zpEo5ZcQB1uZbuPaCnX1ZpKphmEKbMJu1DThl> objava 4.11.22. o sudjelovanju na tečaju romskog i baješkog jezika u SRRH „Kali Sara“

14. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5678930705498736/> objava 25.10.22. o održanoj radionici u OŠ Z.Franka, Kutina
15. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5591665684225239/5591665600891914/> objava 27.9.22. o završenoj 1.g. projekta
16. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5518493358209139/5518493288209146/> objava 1.9.22. o održanom okruglom stolu 31.8.22. za stručnjake
17. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5496009857124156/> objava na FB Sunca o okruglom stolu, 24.8.22.
18. https://www.facebook.com/photo/?fbid=10160072788787485&set=gm.5017767455001414&id_0rvanity=367731116671761 objava na FB stranici Socijalni rada- jučer, danas, sutra 24.8.22. o okruglom stolu
19. <https://web.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/4864175570307591/> objava 19.1.22. o projektu

TWITTER:

1. https://mobile.twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1499313984637485062/photo/1 objava o humanitarnoj akciji "Doniraj, pomozi drugima"

ŽIVOTNE VJEŠTINE ZA MLADE ROME- DRUGAČIJA BUDUĆNOST- VARAŽDINSKA ŽUPANIJA - 2022. godine

SLUŽBENE STRANICE:

1. <https://www.ti-si-sunce.hr/okrugli-stol-nasilje-medu-romima-istina-ili-laz/> objava o održanom okruglom stolu
2. <https://www.ti-si-sunce.hr/poziv-na-okrugli-stol-nasilje-medu-romima/> objava o pozivu na okrugli stol
3. <https://www.ti-si-sunce.hr/prikljuci-se-akciji-doniraj-pomozi-drugima-2/> objavest o akciji Doniraj, pomozi drugima
4. <https://www.ti-si-sunce.hr/zivotne-vjestine-za-mlaude-rome/> objava o samom programu
5. https://www.ti-si-sunce.hr/tsswebmedia/LETAK-AKTINOSTI-ZA-DJECU-I-RODITELJE-Zivotne-vjestine-za-mlaude-Rome-drugacija-buducnost_compressed.pdf objavljeno 20.10.22.
6. https://www.ti-si-sunce.hr/tsswebmedia/LETAK-DIJETE-I-IGRA-ZVZMR-drugacija-buducnost_compressed.pdf objavljeno 20.10.22.
7. https://www.ti-si-sunce.hr/tsswebmedia/LETAK-AKTIVNOSTI-ZA-MLADE-Zivotne-vjestine-za-mlaude-Rome-drugacija-buducnost_compressed.pdf objava 20.10.22.
8. <https://www.ti-si-sunce.hr/sportsko-rekreativna-radionica-u-listopadu-2022-zivotne-vjestine-za-mlaude-rome-drugacija-buducnost-varazdinska-zupanija/> objava 7.10.22. o provedenoj sportsko-rekreativnoj aktivnosti za djecu u OŠ Cestica
9. <https://www.ti-si-sunce.hr/novosti/> <https://www.ti-si-sunce.hr/2-godina-projekta-zivotne-vjestine-za-mlaude-rome-drugacija-buducnost-varazdinska-zupanija/> objava 5.10.22. o provedenoj aktivnosti za djecu i roditelje i podijeljenoj donaciji u Imbriovcu Jalžabetskom
10. <https://www.ti-si-sunce.hr/zavrsena-1-godina-projekta-zivotne-vjestine-za-mlaude-rome-drugacija-buducnost-varazdinska-zupanija/> objava 23.9.22. o završenoj 1.g. projekta

FACEBOOK:

1. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid02FZtniGGZkzVsqECm3EMrYMRqp2kj1gBKWzPvRrceeCpNaWkNV3sCTxNnh789fiHCl> objava 5.11.22. o Svjetskom danu romskog jezika

2. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid027z6vRBPjreKvL5vZG1TxajTikK34zpEo5ZcQB1uZbuPaCnX1ZpKphmEKbMJU1DThI> objava 4.11.22. o sudjelovanju na tečaju romskog i balaškog jezika u SRRH „Kali Sara“
3. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photospcb.5623112747747199/5623109424414198/> objava 7.10.22. o održanoj sportskoj radionici za djecu od 5.-8.r. u OŠ Cestica
4. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photospcb.5616620161729791/5616609278397546/> objava 5.10.22. o provedenoj aktivnosti za djecu i roditelje i podijeljenoj donaciji u Imbriovcu Jalžabetskom
5. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photospcb.5581228925268915/5581228808602260/> Objava 23.9.22. završena 1.g. projekta
6. https://business.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5580536988671442/?type=3&av=313102128748314&eav=AfYFcy28hh1mmseBXxZY59nF_XP4PDH56dw-XzSePfouor6zNCwk4KUralT-7imBXso objava 23.9.22. o akciji Doniraj, pomozi drugima za prikupljanje (odjeće, igračke, šk.torbe, zavjese, prijevoz)
7. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photospcb.5518493358209139/5518493288209146/> objava 1.9.22. o održanom okruglom stolu 31.8.22. za stručnjake
8. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5496009857124156/> objava na FB Sunca o okruglom stolu, 24.8.22.
9. <https://www.facebook.com/photo/?fbid=10160072788787485&set=gm.5017767455001414&id=orvanity=367731116671761> objava na FB stranici Socijalni rada- jučer, danas, sutra 24.8.22. o okruglom stolu
10. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5472806022777873/> objava 16.8.22. o akciji Doniraj, pomozi drugima -Varaždinska županija
11. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photospcb.5087271604664652/5087271224664690> objava 31.3.22. o nastavku suradnje s OŠ Tomaša Goričanca Mala Subotica
12. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.3560752970649864/4995246220533858/> objava 25.2.22. o akciji Doniraj, pomozi drugima
13. <https://web.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/4864175570307591/> objava 19.1.22. o projektu

TWITTER:

1. https://mobile.twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1499313984637485062/photo/1 objava o humanitarnoj akciji “Doniraj, pomozi drugima”
2. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1578375545284591616/photo/3 objava 7.10.22. o održanoj sportskoj radionici za djecu od 5.-8.r. u OŠ Cestica
3. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1577948566454247424/photo/1 objava 6.10.22. o provedenoj aktivnosti za djecu i roditelje i podijeljenim donacijama za romske obitelji u Imbriovcu Jalžabetskom
4. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1574744442673983488 objava 27.9.22. o završenoj 1.g.projekta

INSTAGRAM:

1. <https://www.instagram.com/p/CkkL-D3Kfo7/> objava 5.11.22. o Svjetskom danu romskog jezika
2. <https://www.instagram.com/p/CjafigXqElv/> objava 7.10.22. o održanoj sportskoj radionici za djecu od 5.-8. razreda u OŠ Cestica
3. <https://www.instagram.com/p/CjUqeB0okqF/> objava 5.10.22. o provedenoj aktivnosti za djecu i roditelje i podijeljenim donacijama za romske obitelji u Imbriovcu Jalžabetskom
4. <https://www.instagram.com/p/Ci2pXwlqcEz/> objava 23.9.22. o završenoj 1.g. projekta
5. https://www.instagram.com/p/Ci2HxFuNEsW/?utm_source=ig_web_copy_link objava 23.9.22. o akciji Doniraj, pomozi drugima za prikupljanje (odjeće, igračke, šk. torbe, zavjese, prijevoz)

DRUGI PORTALI:

1. http://os-cestica.skole.hr/?news_hk=1&news_id=2111&mshow=290#mod_news objava na stranicama OŠ Cestica o suradnji i provedenoj aktivnosti
2. http://os-mala-subotica.skole.hr/?news_hk=5478&news_id=2012&mshow=1178#mod_news objava na stranicama OŠ T. GORIČANCA , 7.B ONLINE PREDAVANJE

„SIGURNOST OBITELJSKOG DOMA ZA SVAKO DIJETE - AKTIVNOSTI I SERVISI ZA PROMICANJE UDOMITELJSTVA I PRUŽANJE PODRŠKE UDOMITELJSKIM OBITELJIMA“

SLUŽBENE STRANICE:

1. <https://www.ti-si-sunce.hr/motivacijsko-predavanje-o-udomiteljstvu-online-2/> OBJAVA Za motivacijsko predavanje za građane
2. <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzana-predavanja-za-strucnjake-14-12-i-16-12-2022/> objava o održanim predavanjima za stručnjake
3. <https://www.ti-si-sunce.hr/motivacijsko-predavanje-udomiteljstvo-kao-poziv-je-li-to-za-mene/> objava o odražnom motivacijskom predavanju za zaposlenike In2
4. <https://www.ti-si-sunce.hr/online-grupa-podrske-za-udomitelje-16-11-2022-tema-razvoj-samopouzdanja-djeteta/> objava o odražnoj grupi podrške za udomitelje
5. https://www.ti-si-sunce.hr/zlatna_kartica_it_radionica_za_udomitelje/ objava 9.11.22. o posjeti udomiteljskih obitelji izložbi „World of robots“ u sklopu Zlatne kartice (IT tečaj)
6. <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzano-predavanje-zona-oslobodenja-od-stresa-za-udomitelje-26-10-2022/> objava 28.10.22. o održanoj radionici „Zona oslobođenja od stresa za udomitelje“ održana 26.10.22.
7. <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzane-grupe-podrske-za-udomitelje-srpanj-rujan-listopad-2022/> objava 21.10.22. o održanim grupama podrške
8. <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzana-predavanja-za-udomitelje-kolovoz-listopad-2022/> objava 21.10.22. o održanim predavanjima za udomitelje

FACEBOOK:

1. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5156191911105954/5156191661105979/> objava 26.4.22. o održanom motivacijskom za Erste banku
2. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5063833277008485/> objava 22.3.22. o Fit obitelji radionicama za udomitelske obitelji
3. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5053663518025461/5053663271358819/> OBJAVA 18.3.22. o provedenom motivacijskom predavanju za zaposlenike Poslovne inteligencije
4. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/4986476994744114/> objava 22.2.22. za motivacijsko predavanje za građane
5. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/4919880734737074/> objava 1.2.22. za udomitelje obavijest za SOS telefon
6. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.4896239067101241/4896238840434597/> objava 26.1.22. o održanom predavanju I grupi podrške za udomitelje
7. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid0oAu6N4GCm8ZKcksKfwkSp3vfRzMXQWH2uFchY43Z2C7fLyg83ChP1s448QcqJKbil> objava 16.12.22. o održanim predavanjima za stručnjake
8. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid02mUbfmJJs1N4o3J9JZqqGrmbAoGBZahJiRC1LJ6iC4ysado3YaWN5j4fgu7ZiGVyYI> objava 1.12.22. o odražnom motivacijskom predavanju za zaposlenike In2

9. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5747103035348169/> objava 18.11.22. o održanoj grupi podrške za udomitelje
10. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid098WKF31UmtTT8W2QM9rjNLYR8cpkLw9wueRFG3TyjeA3MEoWdj7P2hbvLtaCacII> objava 9.11.22. o posjeti udomiteljskih obitelji izložbi „World of robots“ u sklopu Zlatne kartice (IT tečaj)
11. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5687402114651595/5687402014651605> objava 28.10.22. o održanoj radionici „Zona oslobođenja od stresa za udomitelje“ održana 26.10.22.
12. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5676080622450411/5676028395788967/> objava 24.10.22. o održanim predavanjima za udomitelje
13. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5676024025789404/5676001075791699/> objava 24.10.22. o održanim grupama podrške za udomitelje
14. https://business.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5601425679915906/?type=3&av=313102128748314&eav=AfbxXrtmcYVZh1So1RdsPhNZINXQneNOS3-XbhxLCidU49ljebwddzPU_rLPeWyyX7g&theater objava za SOS telefona za udomitelje, 30.9.22.
15. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5461582073900268/5461579317233877/> objava 12.8.22. o održanom predavanju za udomitelje koje se održalo 11.8.22.
16. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.3560752970649864/5356388854419591/> objava 5.7.22. o održanom motivacijskom predavanju za PLIVU 30.6.22.

TWITTER:

1. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1506296221429899275/photo/1 objava 22.3.22. za Fit obitelj za udomiteljske obitelje
2. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1496431552187748352/photo/1 objava 23.2.22. za motivacijsko predavanje za građane
3. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1488554877517287425/photo/1 objava 1.2.22. SOS telefon za udomitelje
4. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1585950914631806976/photo/1 objava 28.10.22. o održanoj radionici „Zona oslobođenja od stresa za udomitelje“ održana 26.10.22.
5. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1575845036603817984/photo/1 objava za SOS telefona za udomitelje, 30.9.22.

MOJE PRAVO NA IGRU I SPORT - 2022. godine

Otvoren YouTube kanal 2019. godine s više od 20 edukativnih videa o razvoju biotičkih motoričkih gibanja djece i preko 10 kreativnih radionica za djecu i mlade s teškoćama u razvoju za roditelje i stručnjake koji rade s djecom s teškoćama u razvoju:

https://www.youtube.com/@centarsuncemoje_pravo_na_i4431

Web stranice i društvene mreže:

1. **Facebook stranice programa** - <https://www.facebook.com/MojePravoNaigruiSport>
2. **Instagram profilu programa** - https://www.instagram.com/moje_pravo_na_igru_i_sport/
3. **YouTube kanal programa** - https://www.youtube.com/@centarsuncemoje_pravo_na_i4431
4. Plakati (škole, vrtići, udruge, Centri tj. specijalne škole, oglasne ploče diljem Grada Zagreba)
5. Službeni dopisi za upis djece u program poslani vrtićima, školama i drugim institucijama
6. Službeni dopisi medijima, tjednim i dnevnim listovima, web portalima i drugdje, vezano uz sva naša događanja na programu (nekoliko puta na godinu)

7. *Newsletter ili E-mail* koji šaljemo našim korisnicima.

“Moje pravo na pokret, govor i čitanje” – razvoj pred čitalačkih i čitalačkih sposobnosti kod djece i mladih s teškoćama u razvoju (UP.02.I.I.15.0028)

1. <https://www.ti-si-sunce.hr/moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje/>
2. <https://www.ti-si-sunce.hr/moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje-najava/>
3. <https://www.ti-si-sunce.hr/vijest-za-roditelje-djece-s-invaliditetom-i-roditelje-mladih-osoba-do-25-godina-u-sklopu-projekta-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje/>
4. <https://www.ti-si-sunce.hr/klub-citaca-sunca-za-mlade/>
5. <https://www.ti-si-sunce.hr/tijek-razvoja-projekta-29-11-2022-drugi-roditeljski-sastanak/>
6. <https://www.ti-si-sunce.hr/mali-intervju-u-sklopu-projekta-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje-marijana-perinic/>
7. <https://www.ti-si-sunce.hr/kalendar-aktivnosti-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje-2022-2023/>
8. <https://www.ti-si-sunce.hr/zapoceli-smo-radionice-za-djecu-i-mlade-u-sklopu-projekta-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje/>

POPIS OBJAVLJENIH INFO ČLANAKA U MEDIJIMA I OBRAZOVNIM USTANOVAMA:

1. 28.11.2022. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu - <https://www.erf.unizg.hr/hr/studenti/2615-poziv-studentima-za-sudjelovanje-u-projektu-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje-razvoj-pred-citalackih-i-citalackih-sposobnosti-kod-djece-i-mladih-s-teškocama-u-razvoju>
2. 29.11.2022. Grafički fakultet u Zagrebu - <https://www.grf.unizg.hr/poziv-studentima-da-se-uključe-u-klub-citaca-sunca-za-mlade-u-sklopu-projekta-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje/>
3. 29.11.2022. Veleučilište RRIF - <https://rvs.hr/hr/novosti/moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje/>
4. 30.11.2022. Fakultet strojarstva i brodogradnje -
5. 01.12.2022. Bebe.hr - <https://www.bebe.hr/news/projekt-moje-pravo-na-pokret-govor-i-citanje/>
6. 08.12.2022. IN portal - <https://www.in-portal.hr/in-portal-news/in-mreza/26839/uklucite-se-u-besplatan-klub-citaca-sunca-za-mlade-s-invaliditetom>

„SENIORSKI AKTIVIZAM U ZAJEDNICI UZ INOVATIVNE USLUGE“

1. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5178038012254677> objava 4.5.22. za Besplatnu pravnu pomoć za seniore
2. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5109080522483760> objava 8.4.22. za predavanje Pravna klinika
3. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5101595656565580/> objava 5.4.22. za predavanje Pravna klinika
4. <https://www.facebook.com/CentarSunce/videos/471258854678613> objava 15.2.22. za pravnu kliniku

5. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.4918510364874111/4918501571541657/> objava 1.2.22. o radionicici mentalnog fitnesa i savjetovanje za seniore
6. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.4905462446178903/4905437909514690> objava 28.1.22. raspored aktivnosti za seniore
7. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/4894032783988536/> objava 25.1.22. o rasporedu aktivnosti za seniore
8. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.4874352562623225/4874349149290233/> objava 21.1.22. Fotka nekad i sad- najava radionice
9. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/4833216923403456/> objava 12.1.22. raspored aktivnosti za seniore
10. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/4814418198616662/> objava 11.1.22. Edukacija za starije osobe

JA MOGU, JA HOĆU- edukacija i osposobljavanje

SLUŽBENE STRANICE:

1. <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzan-sastanak-volontera-u-utorak-22-11-22-ja-mogu-ja-hocu/>
2. <https://www.ti-si-sunce.hr/odrzan-sastanak-volontera-u-cetvrtak-27-10-22-ja-mogu-ja-hocu/>
3. <https://www.ti-si-sunce.hr/okrugli-stol-volonterski-rad-vs-placeni-rad/>
4. <https://www.ti-si-sunce.hr/volontiraj-i-educiraj-se/> objava 21.01.2022.

FACEBOOK:

1. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid0fbyu8bRaHho7Pdfy45gowsXBzhC86kLjduXGpFfU5Yrs9DyRMhd5QzFFGhd4mfZl> objava 5.12.22. o Međunarodnom danu volontera -čestitka
2. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid02p5rZyxLX7yg7vaymQdhrRwMzsvQLxChLvs> objava 29.11.22. o održanom sastanku volontera za pomoć u učenju
3. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid0HffbBdtwX6cCa3Y1HX5WChFtEfGCmEeTHR9jt8QaXE9oC1tTGyTXkoh7NVri5Kxyl> objava 11.11.22. o traženju volontera za pomoć u učenju
4. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5689772114414595/5689771977747942/> objava 29.10.22. o odražnom sastanku volontera
5. <https://www.facebook.com/events/1142918979605765/?ref=newsfeed> objava događaj 8.6.22. vezano za okrugli stol "Volonterski rad vs. plaćeni rad"
6. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/5274044405987370/> objava 6.6.22. za okrugli stol "Volonterski rad vs. plaćeni rad"
7. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5139948406063638/5139948106063666> objava 20.4.22. o održanoj edukaciji za volontere " Tehničke učenja, pamćenja i relaksacije u radu s djecom i mladima"
8. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5105465199511959/5105464859511993/> objava 7.4.22. o održanoj edukaciji za volontere "Poremećaji učenja i ostale poteškoće kod djece i mladih"
9. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5090608360997643/5090608014331011> objava 1.4.22. o održanom 3.sastanku volontera- pomoć u učenju
10. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5066095203448959/5066094960115650/> objava 23.3.22. o provedenoj 2. Edukaciji za volontere "Izazovi u radu s djecom, obitelji i zajednicom"
11. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.5028408740550939/5028408487217631> objava 9.3.22. o održanoj 1. edukaciji za volontere – "Biti volonter- izazvi volonterstva"

12. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.4970397496352064/4970397209685426/> objava
13. 17.2.22. o održanom 2.sastanku volontera za pomoć u učenju
14. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/pcb.4941216729270141/4941213225937158/> objava 8.2.22. o održanom još jednom sastanku volontera
15. <https://www.facebook.com/CentarSunce/photos/a.316224125102781/4900911963300618/> OBJAVA 27.1.22. izjava volontera o volontiranju
16. <https://www.facebook.com/CentarSunce/videos/904324330229283> objava 21.1.22. prvi sastanak volontera
17. <https://www.facebook.com/CentarSunce/videos/5242843542396934> objava 4.1.22. o edukaciji i uključivanju u volontiranje

TWITTER:

1. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1586251487482728448/photo/1 objava 29.10.22. o održanom sastanku volontera
2. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1533757412670332928/photo/1 objava 6.6.22. o održavanju okruglog stola "Volonterski rad vs. plaćeni rad"
3. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1493549039413075970/photo/1 objava 15.2.22. o 2. Sastanku volontera
4. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1486647837899333633/photo/1 objava izjave volontera o volontiranju
5. https://twitter.com/Ti_si_Sunce/status/1484776593100722178?ctx=HHwWhMCqgbuc_popAAAA objava za sastanak volontera 21.1.22.

INSTAGRAM:

1. <https://www.facebook.com/CentarSunce/posts/pfbid0fbyu8bRaHho7Pdfy45gowsXBzhC86kLjduXGpFfU5YrS9DyRMhd5QzFFGhd4mfZ> objava 5.12.22. o Međunarodnom danu volontera -čestitka
2. <https://www.instagram.com/p/Clx10WkqAQ/> objava 5.12.22. o Međunarodnom danu volontera-čestitka
3. <https://www.instagram.com/p/Cli72LKq3ew/> objava 29.11.22. o održanom sastanku volontera za pomoć u učenju
4. <https://www.instagram.com/p/Ck0UF6QNREx/> objava 11.11.22. o traženju volontera za pomoć u učenju
5. <https://www.instagram.com/p/CkSdjNXKFly/> OBJAVA 29.10.22. o odražnom sastanku volontera
6. **DRUGI PORTALI, STRANICE:**
7. <https://www.vcz.hr/2022/03/10/volo-partner-centar-za-edukaciju-i-savjetovanje-sunce/> objava na VCZ o Centru Sunce kao Volo partneru
8. <https://www.foi.unizg.hr/hr/novosti/edukacija-i-osposobljavanje-volontera-u-okviru-projekta-ja-mogu-ja-hocu> Objava na FOI stranicama

RADIO:

1. <https://www.mixcloud.com/RadioStudent/studomat-407-22-2-2022/> link za intervju volontera u radio emisiji u Studomatu

**Jačanje kapaciteta Centra Sunce za lokalnu zajednicu- Sunce među nama
(UP.04.2.1.11.0160)**

1. <https://www.ti-si-sunce.hr/sunce-medu-nama/>
2. članak – 1. STRUČNI SKUP – <https://www.ti-si-sunce.hr/gradani-moraju-bitje-educirani-o-tome-kako-se-ponasati-u-kriznim-situacijama/> (8.12.2022.)
3. <https://www.ti-si-sunce.hr/sportske-i-kreativne-radionice-online-prirucnik/>

8. ZAKLJUČAK

I tijekom 2022. godine Centar Sunce je djelovao uspješno u okviru svoje misije, vizije, ciljeva, Statuta, strateških i operativnih ciljeva te kadrovske i finansijske mogućnosti. Bili smo aktivni u našim glavnim područjima djelovanja s projektima koji odgovaraju na potrebe korisnika te s inovativnim projektima/programima.

Redovite supervizije svih suradnika koji pružaju psihosocijalne usluge klijentima pokazuju visoki standard brige o stručnim suradnicima i kvaliteti njihovog tretmanskog rada.

U finansijskom, kadrovskom i programskom smislu i ove godine bilježimo rast i napredak naše Udruge. Centar Sunce je raspolagao sredstvima dovoljnim za dalje stručno aktivno i finansijski likvidno djelovanje. Očuvana je likvidnost organizacije i aktivnosti Centra Sunce kao i njihova dostupnost korisnicima. Volonterski angažman profesionalaca i studenata je kontinuiran, vodeći računa da se kvalitetno pokriju sve potrebe korisnika. Svim tim smo postigli neprekinut kontinuitet svih planiranih aktivnosti te strateških i operativnih ciljeva za 2022. godinu, a također pokrenuti su novi programi i ostvarena je nova suradnja s novim udrugama.

Kako bismo osigurali sredstva za nastavak programa i aktivnosti, redovito smo aplicirali na natječaje tijekom 2022. godine. Naši programi pokrili su potrebe naših korisnika. Prisutni smo u medijima i tako smo dosegli do velikog broja direktnih i indirektnih korisnika.

Plan u 2023. godini primarno je sudjelovati na domaćim i EU natječajima, kako bismo osigurali sredstva za kontinuitet postojećih aktivnosti te planiramo oživjeti gospodarsku djelatnost s ciljem održivosti udruge i mogućnosti da provodimo Europske projekte za koje trebamo osigurati sufinanciranje ili pak predujam do nadoknade svih sredstava za pojedini projekt. Sve s ciljem kako bismo osigurali nadogradnju postojećih projekata i programa i kako bismo pokrenuli nove programe/projekte za korisnike te dalje radili na brojnosti i kvaliteti tima Centra Sunce i pružanju kvalitetnih usluga korisnicima.

Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce

Albaharijeva 2
10 000 Zagreb
092 1710 140, 01 3837 873

Web stranica: www.ti-si-sunce.hr

E-mail: info@ti-si-sunce.hr

Facebook: [CentarSunce](#) i [Moje-pravo-na-igru-i-sport](#)

Twitter: [TiSiSuncе](#)

Instagram: [MojePravoNalgrulSport](#) i [moje_pravo_na_rukomet](#)